

izdale Jugoslovanske knjižnice. — Cena 38 Din za celo leto. — Za mesecem 50 Din. — Posredniška štovička 1 Din. — V izrednem delu vsake določna vrstica ali nje prostor 10 Din.

Iskaja vsaka srede ob 6 jutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, narodna reklamacija in inserti pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kaplarjeva ulica št. 6.

Po zagrebških streljih.

Da nas radičevski voditelji — čeprav morda nezavedno — s svojo trmasto politiko prodajajo Italijanom, o tem pač noben resen človek več ne dvomi. V Zagrebu so nekateri gospodje naravnost proti državi in se tako tudi izražajo. To se pravi: Slovenijo požreta Italija in Madjarska.

Jasno je, da se mora država proti temu boriti. Dr. Korošec bi naravnost pljunil na svoje dolžnosti, ko bi kot voditelj države to še dalje mirno gledal.

Zagrebški strelji so dokazali, da veliki župan v Zagrebu nima več toliko moči, da bi obdržal red ter spoštovanje pred zakoni. V Zagrebu je začela komandirati ulica, ki jo hujkajo Madjari in komunisti. Vsi ti pa imajo največji interes, da država razpade.

Da se zavaruje red, je vlada — tudi na izrečno željo in zahtevo drugih zelo mero-dajnih činiteljev — upokojila dosedanjega velikega župana Zrelca, ter poslala v Zagreb polkovnika Maksimoviča, ki naj do imenovanja novega velikega župana vodi njegove posle. General Uzun-Mirković, ki je imel 1. decembra razpor v Zagrebčani, pa je bil prestavljen v Skopje. Tako je vlada dokazala, da hoče red na obe strani.

Pa je završalo najprej v Zagrebu. Češ, rušena je demokracija. Da je to zagrebško razburjenje hinavsko, sledi iz tega, da so fsti Zagrebčani zahtevali pred pol leta in hočejo še danes generala celo na čelo vlade.

Sicer pa je stvar ta-le: demokracija je dobra reč, kadar je pametna. Kadar pa se v imenu demokracije ruši država in ljudstvo žene v žrelo barbarskega Italijana, takrat se za vsako tako demokracijo lepo zahvalimo. Demokracija ni za to, da bi se pod njenim okriljem ljudstvo izdajalo suženjstvu. Kadar pa je demokracija taka, je bedarija. S tako demokracijo je treba pomesti čim prej.

Zagrebški oblastni odbor je sklenil, da namestnika velikega župana sploh ne bo priznal in ne z njim občeval. Ker je to naravnost proti temeljnemu zakonom države, bo vlada oblastno skupščino razpustila, kakor hitro bo le-ta v resnici kaj ukrenila, kar bi značilo upor proti zakonom.

Druge razburjenje je bilo v Belgradu.

Davidovičevi demokrati, ki so do zadnjega najbolj pritiskali na dr. Korošca, da mora Hrvate krotiti z močno roko, so bili naenkrat vsi iz sebe, ker je bil za namestnika zagrebškega velikega župana imenovan vojak. Takoj je bilo videti, da tu tiči nekaj drugega zadaj. Tole namreč: demokrati bi radi svoje stališče v vladi izboljšali in še več dosegli v svojo korist. Davidovič je nadalje še vedno nezadovoljen, da ne nosi prvega zvonca niti v lastni stranki niti v vladi. Zato je poslal sedaj svoje odposlance v Zagreb, da bi poiskal sporazuma s Hrvati, ki jih niso baš neprijazno sprejeli. Davidovičev del demokratov si je domišljjal, da Davidovič zopet lahko postane vodja opozicije ali pa prevzame vladno skupno z radičevci.

Zato so demokrati vzeli imenovanje polkovnika za namestnika velikega župana v Zagrebu kot povod, da vržejo vladno. Merodajni krogi v Belgradu pa so mnenja, da morajo radičevci najprej povedati, da so za državo in kaj prav za prav hočejo, preden se jim izroči država v roke, kar čisto navadna pamet in previdnost zahtevata. To so Davidoviču tudi na dovolj odločilnem mestu jasno povedali.

Križa vlade je bila zato odložena. Posebno pa tudi zato, ker čaka proračun in veliko neobhodno potrebnih zakonov, da se sprejmejo.

Resnica o davkih.

Z ozirom na Domoljubov članek g. narodnega poslanca Pušenjaka: »Razbremenitev Slovenije«, nam je poslal neki posestnik iz kozjanskega okraja pismo, v katerem trdi, da je g. Pušenjak lagal, češ da je on plačal letos več davka kot lani. Mi smo sporočili to g. Pušenjaku, ki nam je odgovoril naslednje:

Glede pritožbe iz D. sem se informiral in dognal sledeče: Moji podatki so točni. V Sloveniji se zadnji dve leti znižujejo neposredni in posredni davki. — V okraju Kozje je l. 1927. plačalo 70 davčnih obvezancev dohodnine 47.441-65 Din, l. 1928. pa 33 obvezancev Din 23.447-65 Din, torej več kot polovico manj kot v prejšnjem letu.

Zemljiški davek se ni nič zvišal; naša stranka v obče ni povzročila, odkar je na vladi, nobenega zvišanja davkov. Ako pa je posameznik plačal več zemlj. davka ko lani, je to krivda in sicer edina krivda do-

tične davkarije, ki je ali predpisala in tirjala davek za celo leto, a ne za četrletje, ali morala popraviti napake iz prejšnjih let ali pa je napravila novo napako. V okr. Gornji grad n. pr. je pri nekem davč. obvezancu taka napaka za več let nazaj znašala več tisoč dinarjev. Zemlj. davek predpisuje same davkarije, davčno oblastvo in delegacija nima nič posla s predpisom zemlj. davka. Na mestu je pritožba na delegacijo, ako je letos davek višji ko lani, a ne krivično zabavljanje na stranko in Domoljuba. — Pozdrav! Vlad. Pušenjak. — (Ob tej priliki opozarjamo na članek: Druga resnica o davkih.)

Druga resnica o davkih.

Oblastni poslanec Matej Tomazin je v »Slovincu« z dne 7. t. m. napisal zanimiv članek, v katerem piše med drugim:

Poudarimo pa, da je leto 1925. tisto leto, ko je neomejeno gospodaril PPZ (Pašič, Pribičević, Žerjav) režim. Leta 1927. pa je bila na vladi precej časa naša stranka z radikali. Pa bo rekel kdo: »Zakaj pa je bilo potem lansko leto plačanih en milijon davkov več kot leta 1926.«? Odgovor: Mnogi davkoplačevalci so imeli v začetku leta 1927. ogromne zaostanke iz prejšnjih let. Nikdar bi ne mogli plačati vsega naenkrat — kot se je zahtevalo. Prav zaradi tega pa je izposlovala naša stranka po svojih državnih poslancih lansko leto dovoljenje, da je mogoče zaostale davke plačati v več obrokih. To je bila za mnogotere naravnost rešitev in so res lani plačali vsaj delno svoje zaostanke. Na ta način je bilo torej mogoče, da je bilo v letu 1927. plačanih več davkov kot eno leto prej. Če bi Slovenska ljudska stranka tega dovoljenja ne bi bila izposlovala, bi že danes bil marsikateri gospodar zadrgnjen. — To je prvi razlog, da je leta 1927. bilo plačanih več davkov. Hudoobnim liberalnim pridigarjem o davkih je ta — lahko rečem — olajšava popolnoma nepoznana! Nočejo!

Jaz bom navedel še en razlog dviga davkov v lanskem in morda tudi v letošnjem letu. Ta bo pa — upam — gg. liberalcem bolj poznan! Poudarjam, da imam dokaze v rokah in ne more nihče zanikati, kar bom navedel.

Moje mnenje je: Če so slovenski

davkoplačevalci v zadnjih časih plačali toliko davka, ni majhna krivda na onih liberalnih davkarjih, ki so iz davkoplačevalcev stisnili več kot nam je Belgrad predpisal. — Misli sem, da se godi to samo v našem rajonu, a g. dr. Kulovec mi je pravil, da v novomeškem ni bolje. Pa je najbrž drugod tudi vsaj podobno! Na žalost pa moram pibiti, da v davčnih uradih in davčnih oblasteh ni naših somišljenikov. Kar pa jih je, ne odobravajo krivic!

Zgledi: Lani mi je pravil neki davkoplačevalec, da je dobil davčno položnico z zelo visokimi številkami. Dejal jo je v žep in šel čez dni na davkarijo ter prosil za novo položnico, češ, da je prejšnjo zpužil. Zatrjeval mi je, da je bila nova položnica dokaj milejša in jo plačal.

Letos pred kakimi štirimi tedni se oglasi pri meni neki drug davkoplačevalec in pokaže položnico, na katero naj bi plačal 239 Din, dočim je prejšnja leta plačeval skupno le 118 Din in nazaj do 82 Din. Letos so mu namreč natolkli hišno razredarino na 144 Din, dočim je plačeval prejšnja leta za to od 14 do 26 Din. Domislil sem se na ono, kar sem navajal v prvem zgledu in sem mu svetoval isto pot. Šel je in po malem prerekanju in prošnji je dobil novo položnico za 116 Din, kar je tudi plačal. Profitiral je torej 123 Din, dočim bi v nasprotnem slučaju bilo pobranih 239 Din in liberalalec bi vpil: »Glejte večje davke, ko so klerikalci na vladil!«

Treči zgled: N. N. je dobil položnico za 285 Din. Zdelo se mu je veliko in je nesel pregledati. Seštevali smo trije in ugotovili, da je na hrbtu položnice, kjer so davki naštet, napak sešteto, in sicer za 90 Din v škodo davkoplačevalcu. Šel je na davkarijo. Zelo neprijazno so ga sprejeli. Po dolgem in energičnem zahtevanju je dosegel novo položnico, ki se je glasila le na 195 Din.

Četrti slučaj: Pride k meni neki posestnik ter pokaže priznanico, na katero je že plačal davke. Ni mu šlo v račun, kako je prišel do plačila za neko parcelo, katere ne poseduje. Pogledali smo nazaj v prejšnje priznanice in parcele res nikjer nil »Morda ste dokupili,« ga vprašam jaz. »Nič dokupil in nič odprodal nisem, kar sem jaz gospodar« (pa je že star mož), mi je odgovoril. Plačal je pa le.

Peti slučaj: Neki posestnik je prejel položnico za davke dne 24. novembra, a do dne 15. istega meseca bi morali biti davki plačani. Ker niso bili, mu je davkarija dne 21. novembra — torej tri dni preden je dobil položnico — zarubila eno svinjce. K sreči je mož sam mislil na davke in dosegel, da je dobil v ta namen posojilo baš tisti dan, ko je bila rubežen pri hiši. — To je bilo lani.

Šesti slučaj: Posestnik N. N. dobi plačilni nalog, kjer je zapisano, da znaša vrednost nepremičnin 29.150 Din do 29.200 Din. Odmerjena je 4 odstotna pristojbina, ki znaša po računu davkarije 1568 Din. Vsak drug zemljan pa zračuna le 1168 Din. Ko je mož že vse plačal, torej 400 Din preveč, je prišel k meni na posvetovanje. Tudi ta »pomota« se je zgodila

lani, ko so klerikalci bili na vlad. Ponekod so čudovito »vestni!« Naredili smo pritožbo. Na davkariji so meni rekli ob intervenciji, da bo dobil 400 Din nazaj, a pred nedavnim časom mi je mož rekel, da ni še nič! Upajmo, da pa le Belgrad ne bo pritrtil »dobremu« računarju na davkariji.

Sedmi slučaj: Invalidu N. N. so napisali dohodnine 100 Din. Šel je na davkarijo protestirat in vprašal, če je še čas, da se pritoži. Uradnik (ime zaenkrat zamolčimo) mu reče (po zadrževanju prizadetega invalida, ki je tudi naš pristaš): »Kam se boste pritožili; morda v Cerklje ali v Belgrad?« (Tomazin, Sušnik). Kaj je taklo govorjenje imelo za namen?! — Slično je bilo, ko je prišel neki drug posestnik vprašat na davkarijo, kako to, da imamo tako visoke davke. Rekel je, da je poslanec Sušnik govoril o tem, da je državni proračun manjši. Odgovoril mu je isti gospod uradnik: »Sušnik Vam je zato pripovedoval, da ste mu dali več kroglic, ki jih je rabil, da sedaj služi po 300 Din na dan.«

Osmi slučaj: Posestnik N. N. je plačal davke. Po izvršenem vplačilu prinese meni priznanico od tega leta in par let nazaj, da naj ugotovim, če morem, kakaj taka razlika! Ugotovil sem: Plačal je 200 Din preveč! Postavke na hrbtu položnice pravilno seštete so znašale 749 Din, a zapisano pa je bilo 949. — Možu, ki je plačal celih 200 Din preveč, tega nisem upal povedati, ker sem se bal, da ne bi v veliki nevolji — dasi upravičeni — storil takega neprimerne koraka. Tudi to se je zgodilo lani, ko so bili klerikalci na vladil!

Imam še materijala, ki je ves podprt z pričami in dokazi, a zaenkrat bodi tega dovolj! Pripomni, da mi je vse to prišlo v roke, ne da bi iskal sam.

Rekli bodo, da so to »neljube pomote«, toda mi vemo dobro, odkod in zakaj!

(Primerjaj še današnji dopis iz Prečne. Op. ured.)

„Naprel bomo lagali“.

Starejši naši čitatelji pač še niso pozabili grdega boja, ki so ga pred vojno bojevali liberalci proti rajnkemu dr. Kreku. Ker poštenjaku drugače niso mogli do živega, so mu podtaknili neko žensko, da bi ga s tem ogrdili in napravili nemogočega med ljudstvom. V tem oziru je zlasti »Slovenski narod« izlil cele goliide blata na pokojnega voditelja naše stranke. Danes, po tolikih letih pa je »Slovenski narod« z gotovo svojo družbo, ki še vedno nosi pod tem ali onim imenom svobodomiselno zastavo — razkrinkan.

Bivši ljubljanski župan g. Ivan Hribar piše že delf časa v »Trgovskem listu« svoje »Spomine«. G. Hribar ni »klerikalec«, zato so njegova izvajanja vsekakor zanimiva. Glede predmetne dr. Krekove zadeve pravi, da se je kmalu izvedelo, da so bistvene obdolžitve bile neresnične. G. Hribar je šel zato k takratnemu uredniku »Slovenskega naroda« in ga vprašal: »Kaj boste pa sedaj storili?« — nakar je dobil odgovor: »Naprej bomo lagali, dokler nam ljudje ver-

jeli ne bodo.« Torej ne preklicali, ne obžalovali lažnjive napade, ampak »lagali bomo naprej«...

Zdaj pa povejte ljudje božji, ali je danes kaj drugače? Poglejte v ta ali oni liberalni časopis, ali najdete v njem pet procentov resnice, zlasti politične resnice? Kdor točno in nepristransko zasleduje politične in druge dogodke, mora to vprašanje zanikati. Liberalna kritika — (pa naj bo v »Jutru«, »Dmovini« ali »Kmetem listu«) — delovanje občinskih in oblastnih samouprav, razna poročila o »krvavih« dogodkih, sramotenje vere, Cerkve in nje služabnikov, brezvestno natolcevanje naših političnih voditeljev in uglednih pristašev itd., ali ni vse od konca do kraja skoraj brez izjeme ena sama velika laž, deloma že razkrinkana, deloma pa še prav gotovo bo, kakor nam jasno dokazuje navedena slučaj Hribarjevih »Spominov«.

Naš narodni pregovor pa pravi: »Kdor laže tudi krače«. Po vsem tem ni čudno, da so liberalci toliko denarnih zavodov spravili na kant.

Zato mora biti vsak dobromislec Slovenec g. Hribarju hvaležen, da razkrinkuje take ljudi.

Učiteljska stanovanja.

»Kranjska šolska politika je bila in je ogabna« piše »Učiteljski tovariš« z ozirom na boj našega ljudstva proti gotovim točkam pravkar predloženega šolskega zakona. Tudi ne gre »Učiteljskemu tovarišu« v glavo, da se »Domoljub« bori proti šolskemu zakonu, dasi ga je predložila dr. Koroščeva vlada. Končno pa »Učiteljskemu tovarišu« ni prav, ker se zavzemamo kot glasilo slovenskega in katoliškega ljudstva v prvi vrsti za verouk in obenem ugovarjamo pretiranim šolskim davčvam s strani občin. V tem pogledu naj povemo sledeče:

Načrt sedanjega šolskega zakona ni napravila dr. Koroščeva stranka, temveč gotovi napredni prosvetni gospodje, ki mišljenja ogromne večine slovenskega naroda vede ali nevede niso hoteli upoštevati. Da je dr. Koroščeva vlada tak šolski zakon vzlic vsemu predložila v pretres, to še ne znači, da vlada z vsemi podrobnostmi zakona soglaša. Hotela je pač, da se zakonski načrt po tolikih letih vendar že enkrat vzame v resno razmotrivanje, ljudskim potrebam primerno preustroji in uzakoni. Saj je učiteljsko samo že opetovano zahtevalo uveljavljenje šolskega zakona, zato pa bi moralo biti dr. Korošču le hvaležno, da poizkuša čimprej udeleževati to, kar so njegovi predniki zamudili.

Kar se tiče verouka in dajatev s strani občin mora biti Učiteljskemu tovarišu jasno, da je prava ljudska stranka v vsakem slučaju dolžna braniti pravice Cerkve pri vzgoji mladine in čuvati pred težkimi bremenimi ljudski žep. Zahteve šolskega zakona glede učiteljskih stanovanj pa so take, da bi bile občine čezmerno obremenjene, kar Učiteljski tovariš na drugem mestu sam priznava. Prepričani pa smo tudi, da bi razni liberalni podeželski agitatorji, ne izuzemši gotovih zagrzencev iz učiteljskih vrst baš radi novih učiteljskih stanovanj napadali SLS in hujevali proti »klerikalnim« napravljavcem občinskega denarja »podeželsko ljudstvo, ki bi moralo zidati nove milijonske stavbe.

NOVIČAR

d Poverjenikom družbe sv. Mohorja in vsem Mohorjanom. Slovenska straža Vas vse prav iskreno prosi, da pri pobiranju naročnine za knjige družbe sv. Mohorja ne pozabite naših obmejnih bratov. Dajte, pri spevajte vsak po svoji moči, da bomo odločno posegli v boj za pravico naše slovenske krvi, naše slovenske kulture, našega jezika! O pravem času bomo poslali vsem g. poverjenikom poštno hranilnične položnice za nabrane darove. Bra! ki k bratov robstvu molči, vreden ni, da živi (Pregelj).

d »Naš doma«, mesečnik s slikami za kmetsko mladino, velja 12 Din na leto. Naročite si ga pri upravi »Našega doma« v Mariboru, Aleksandrova c. 6.

d Dragoceno priznanje. Z ozirom na vlogo Združenja jugoslovanskega učiteljskega na narodno skupščino, naj krščanski nauk v šoli poučuje učitelji, ne pa katehet, je slovensko učiteljstvo izjavilo, da nima z onim dopisom na skupščino nobenega opravka, da se z njim ne strinja in da je na Slovenskem vse učiteljstvo brez izjeme za to, da poučuje krščanski nauk v šoli samo duhovnik. Mi smo veseli, da je zdrava pamet zmaga tudi v liberalnem delu slovenskega učiteljstva.

d Častno priznanje. 6. dec. je posetil naš Jugoslov. klub v Belgradu odposlanec patriarha Dimitrije in izročil zahtevo srbske pravoslavne cerkve glede ljudskošolskega zakona, ki zastopa stališče, da mora verouk v šoli poučevati duhovnik. (Doselej so na srbskih pravoslavniških šolah podajali verouk učitelji.) Odposlanec je izrazil zaupanje patriarha do Jugoslovanskega kluba pri sprejemu ljudskošolskega zakona.

d Za ravnatelja poštne hranilnice v Ljubljani je imenovan finančni tajnik g. dr. Filip Orel.

d Za škofjskega duhovnega svetnika je imenovan g. Matija Škrbec, mestni župnik v Kranju.

d Za župana v Medvodah je bil izvoljen g. Franc Eriavec, somišljenik SLS. Dosedaj je tam zelo dolgo vrsto let županoval g. Franc Susteršič — eni pravijo, da je radičevce, drugi da je žerjavovec. Oboje je slabo priporočilo za slovenskega voliven. — Za prvega svetovalca je bil izvoljen g. Val. Janhar, predsednik SKS, štirje svetovalci

V uvodniku z dne 6. decembra Učiteljski tovariš primerja čisto po »jutrovske« stroške za učiteljska stanovanja s — farovži. Toda ta primer slabo drži, čeprav ga je napisal, kot trdi Učiteljski tovariš, pristaš SLS. Duhovniki niso državni uradniki, ne dobe od države skoraj nič, so povsem odvisni od prispevkov faranov in jih zato ne gre primerjati z učitelji.

Gotovo je, da pameten človek ne zameri učiteljstvu, če si poizkuša izboljšati svoj položaj. To pravico ima vsak stan. Toda če nam demokratizem ni prazna beseda, se mora vse in tudi vprašanje učiteljskih stanovanj reševati v sporazumu z ljudstvom in ne preko njegove volje. To naj imajo gg. učitelji vedno pred očmi in mi jim jamčimo, da bodo lahko orali.

so pristaši SLS, eden pa SKS. Pristaši bivšega župana pa niso dobili nič. Tako je končal boj za občino Medvode v kljub sili in zvijačam in mnogim nezakonitostim vendar v zmago dobremu ljudstvu.

d Za župana v Zgornji Siski je bil izvoljen v sporazumu g. Ivan Zakotnik, za podžupana pa g. Izidor Florijančič. Podžupan in dva svetovalca sta pristaša SLS.

d Vozne olajšave na avtomobilih mariborske občine. S 1. decembrom so se uvedle na podeželskih progah mesečne legitimacije za stalne potnike. Popusti se bodo dajali samo za vožnje sem in tja in sicer: z a 10 voženj sem in tja 20 odstotkov; za 15 voženj sem in tja 25 odstotkov; za 20 voženj sem in tja 30 odstotkov; za 30 voženj sem in tja 40 odstotkov. Abonenti za te vožnje naj se prijavijo po šoferjih ali pismeno na mestni avtobusni promet Maribor, Plinarniška ulica št. 9.

d Službene novine prinašajo ukaz o napredovanju velikega števila davčnih uradnikov v Sloveniji. S tem je naša stranka davčnim uradnikom popravila krivico, ki se jim je bila pripetila, gotovi gg. davčni uradniki pa naj našo dobro voljo razumejo in v bodoče ne razburjajo davkoplačevalcev s sivarimi, ki jih nadrejena oblast od njih ne zahteva.

d Koledar Jugoslovanske Kmetске zveze lahko naročite v tajništvo JKZ v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna. Stane 10 D. Pohitite, dokler traja zaloga!

d Onim, ki plačujejo za Prago sporočamo, da nam nekateri delajo precejšnje sitnosti in neprimke s tem, ker pošiljajo le po položnici denar, ne sporoče pa tega po posebni dopisnici. Denar se namreč pošilja po položnicah Ljudske posojilnice, ki JOZ sporoči le ime in vsoto, kraja pa navadno ne. Če je dotični vsaj že prijavljen, že se gre, toda če ni, je velika sitnost in dosti nepotrebnega dela in letanja. Zato: ko pošljete po položnici denar, to javite pisarni JOZ tudi pismeno.

d 85 milijonov dinarjev dobe invalidi iz novega državnega posojila. Dr. Korošćeva vlada hoče s tem popraviti krivice, ki so se dotlej invalidom zgodile.

d Najvišje sodišče (kasacijsko) za vso državo bo pričelo delovati v prihodnjem letu v Zagrebu.

d Popravek. Zadnjič smo javili, da je g. Savec iz Slovenjgradca, ki se je ob avtomobilski nesreči zelo ranil, v bolnici umrl. Sporoča se nam, da je to pomota. G. Savec je okreval.

d Taksa na užgače. Uprava državnih monopolov v Belgradu je sporočila, da so užgači, ki jih imajo sedaj privatniki ali trgovine, prosti takse. Taksi podvrženi bodo samo oni užgači, ki bodo po 25. decembru t. l. uvoženi iz inozemstva ali pa izdelani na novo doma.

d Brez božje pomoči. Po starem običaju je šel novoizvoljeni župan Zagreba vedno v cerkev, kjer so odpeli zahvalno pesem. Ko je bil te dni izvoljen za župana

Je bilo glasovitih v starih časih.

Danes obstoji samo eno čudo, zato pa tem bolj znano po svojih 7 prednostih, a to je

dr. Srkulj, so to lepo navado opustili, kar je dokaz, da boj gotove hrvatske gospode ni namenjen samo Belgradu, temveč tudi veri in Cerkvi. Pa se bodo tudi še prepričali, da se zastojni trudijo zidarji, ako Gospod ne zida hiše.

d V Gornjem gradu je umrl tamošnji župnik in dekan g. Anton Novak.

d V Ljubljani je umrl v starosti 87 let najstarejši ljubljanski izvošček g. Ivan Susteršič. Opravljal je svojo službo do zadnjega.

d Radi opeklin je umrla. Te dni se je vršil na Bizelskem semenj. Zakonska Veršec iz Spodnje Sušice sta šla na semenj, otroke pa pustila doma. Popoldne je 13-letni Anton Veršec blizu hiše na njivi zapalil ogenj. 10-letni Miha Veršec je nesel vžigalice v hišo, brat Anton pa je šel po kurivo. Pri ognju je ostala 4-letna Mimika Veršec sama. Stopila je približno ognja, goriti je začela obleka in takoj je bila vsa v plamenu. Neka soseda je sicer z vodo pogasila obleko, vendar je deklica v groznih bolečinah radi opeklin umrla.

d Neki zlobnež je zažgal pri Ahečevih v Vidmu (Št. Jurij ob Ščavnici) in istotam pri Vogrincu. Prvemu je zgorelo gospodarsko poslopje in hišna streha, drugemu listnjak in streha na gospodarskem poslopju.

d Avtomobil je do smrti povozil trinajstletnega Ivana Krušiča iz Št. Vida nad Ljubljano.

d Pod osebni vlak je padel v Litiji Ivan Repovž, premogovni delavec iz Zagorja. Prepeljali so ga v bolnico in bo težko okreval.

d Roko v zapetju je održala cirkularna žaga žagarju Alojziju Tomcu iz Ljberga pri Litiji.

d Za ameriške zadeve — dr. Ivan Černe, gosp. pis., Miklošičeva 6, Ljubljana.

d Poroti. Pred ljubljansko poroto stoji Zdravko Deleja, bivši orjunaš, ki je obdolžen, da je ustrelil omoženo Matildo Likarjevo, s katero je imel razmerje. Razprava se še nadaljuje. — Pred mariborsko poroto je dobil Janez Štrafel, ki je v Juršincih zaklal Alojzija Glažerja, štiri leta, Rihard Soba, ki je ubil v Polani Jožefa Žnidarja, pet let, in Jožef Strmšek, ki je ubil v Cerovcu Janeza Kocuvana, šest let. — Pred celjsko poroto je bil obsojen tat Franc Gaber na dve leti.

d Nasekana smreka je padla na tla in pri tem težko ranila 30 letnega posestnika Ivana Ahčana v Minčnem pri Dolu pri Laskem.

d Pod lokomotivo je zašla. Saveta Stakič, stara kmetica iz vasi Sakule v Banatu, se je peljala z ladjo iz Beograda v Pančevo. Ko je hotela iti iz pristanišča na kolodvor, je zašla med množico vagonov. Hotela se je izogniti enemu vagonu, zašla pa je pod lokomotivo. Kolesa so ji odtrgala obe nogi. Starica je med vožnjo v bolnico umrla.

d Osnovna šola »Jurija Jakšiča« je do tal pogorela v Skoplju.

d V lastnem seniku zgorel. V vasi Igramu pri Sarajevu je nastal v seniku kmeta Ilije Dupesa požar. Senik, poln sena, je pogorel do tal, z njim pa je zgorel tudi njegov lastnik Ilija, ki je spal na seniku.

d Avtobus se je prevrnil blizu Splita. Od potnikov je bilo deset lažje ranjenih, eden pa si je zlomil obe nogi.

d Izogniti sta se hotela osebnemu vlak. Na postaji Brod ob Savi, eni najprometnejši postaji v naši državi sploh, niso železniške nesreče nič kaj redkega. Tudi dni sta šla po tiru delavca Anton Ivančič in Ivan Stankovič. Hotela sta se izogniti mimo drvečemu osebnemu vlak, zašla pa sta pod tovorni vlak. Ivančič je bil takoj mrtev in so ga vsega razmesarjenega potegnili izpod vlaka, dočim je vlak odrezal Stankoviču obe nogi in ga hudo ranil po glavi.

d Veliki snežni zameti so po raznih krajih Bosne in Hercegovine.

d Moč smrtnonevarno ranil svojo ženo. J. K. iz Ivanje vasi pri Mirni peči je zapravljiv in pijači vdan človek. Radi tega je njegova mati prepisala premoženje na njegovo ženo. Poleg omenjenih lastnosti je J. K. tudi nasilen. Zato ga je njegova žena zapustila in se preselila k svoji materi. Da bi moč premoženja ne zapravil, je žena v skrbi za otroke sklenila, da posestvo proda. V nedeljo 9. decembra bi se imela vršiti dražba. Žena je hotela biti pri dražbi sama navzoča in se je v ta namen podala v Ivanjo vas. Ta pot pa je bila zanj usodna. Prišel je namreč nasproti moč, ki je imel v rokavu kljucke, s katerim je ženo prvič vseskal v levo sence, drugič pa po glavi, tako da ji je prebil lobanjo. Žena se je nezavestna zgrudila. Prepeljali so jo v novo-mesko žensko bolnico, kjer so ji nudili prvo pomoč, a je zelo malo upanja, da bi ostala pri življenju.

d Uzmoviči so udrli vitrgovino g. Moleta v Šmarjeti pri Novem mestu in odnesli 10 tisoč dinarjev in mnogo najboljšega blaga.

d Teško se je ponesrečil v Mariboru državni železniški monter Aleksander Se-

ver. Pri premikanju je prišel z levo nogo tako nesrečno pod lokomotivo, da mu je odrezalo dva prsta.

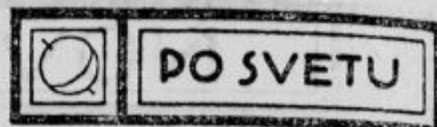
d Sadovi alkohola. Vas Martinec je zadnje čase zelo znana po pogostih ubojih in zločinih, ki se dogajajo tam. Pretekli teden se je pripetil tam zopet grozen zločin. Prijatelja, kmeta Mladen Maricki in in Miloš Gjurgjevič, sta sedela v neki gostilni in na vso moč pila. Ko sta imela vsega dobrega že dosti, se jima je zahotelo prepira in pretepa. Gjurgjevič je naperil svojo lovsko puško iz bližine na Marickega in sprožil. Maricki je bil ranjen na obe očesi in je izgubil takoj vid. Prepeljali so ga v bolnišnico, vendar pa je zelo malo verjetno, da bi okrevail.

d Vlak je zadel v kmetijski voz v bližini Velike Kikinde. Na vozu je bilo 7 ljudi. Štiri osebe so hudo ranjene.

d Kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu bo spomladi oddajala posestnikom in ustanovam v ljubljanski oblasti iz svoje trtnice cepljenke belega burgundca, trminca, kraljevine, modre kavščine in muškate žlahtnine po Din 1.50 komad ter nekaj korenjakov Riparije gloire de Montpellier po Din 0.35 komad. Naročila se bodo sprejemala do 1. februarja 1928. Vsako naročilo mora vsebovati število in ime sorte ter točen naslov naročnika (ime, priimek, občina, hišna številka, pošta in železniška postaja.)

d M. U. dr. France Debevec, strokovni zdravnik za pljučne bolezni in tuberkulozo, ordinira v Ljubljani, Miklošičeva c. št. 18 II od 10 do 12 in od 2 do 3. Röntgen.

37. občni zbor občine L. delavskega konzuma društva v Ljubljani se je vršil dne 1. decembra. Društvo je bilo ustanovljeno po iniciativi našega nezahvalnega dr. Kreka, ter se je tekom zadnjih 10 let razrastlo v občirno zadrugo z okroglo 10.000 družinami, ki so razdeljene v 29 poslovalnicah, od katerih se precejšen del nahaja tudi na deželi, tako da ima zadruga poleg približne tretjine delavskega, tudi tretjino meščanskega in dobro tretjino kmetijskega članstva. — Iz ravnateljstva poročila posnamemo, da bo, kakor vsako leto, tudi letos razdeljeno med kupujoče člane skoro pol milijona dinarjev na 3% popusta (dividendi). Preteklo leto je zadruga otvorila v prostoru bivše Kmetijske zadruge v Žužemberku svojo poslovalnico, ki se lepo razvija. Čisti dobiček pretekline poslovne dobe 1927/28 je znašal 153.670 Din in znaša sedaj rezervni sklad že 984.794 Din. Delež članov in članska deležna rezerva znašata skupaj 928.315 Din tako, da znašajo lastna obratna sredstva zadruge skoro 2.000.000 Din. Zadruga financira Zadruga zveza v Ljubljani s približnim kreditom 3.000.000 Din. Poleg tega ima zadruga nekaj tih rezerv, ker znaša bilanca vrednost 7 društvenih hiš in ene stavne parcele 315.580 Din, ki pa tvorijo dejansko dokaj višjo vrednost. — Izkupilo računskega leta je znašalo nad 20.000.000 dinarjev. — Predmet živahne razprave je bilo naraščanje dolžnosti ter se je sklenilo, naj se dela z vsemi močmi na to, da se bodo krediti kolikor mogoče omejili in da se zastanki izterjajo. Od svoje ustanovitve leta 1895, je imela zadruga pravico oddajati svojim članom tudi alkoholne pijače. Zadruga leta se je to pravico osporavala, v preteklem letu si jo je pa zadruga vnovič priborila, ker se je zadrugi priznal značaj zaključenega društvenega lokala. — Izrekla se je tudi vdanostna izjava prevzvišenemu g. knezoškofu dr. A. B. Jegliču povodom njegovega 30 letnega skofovanja, in pa 70 letnice mil. g. prošta Andreju Kalanu, katerega se je občni zbor hvaležno spominjal, ker je bil ob ustanovitvi zadruge med poroki, ki so podpisali jamstvo za potrebno obratno glavnico 4000 gl. — Po debati, ki se je vršila ob najboljšem razpoloženju 49 delegatov posameznih poslovalnic, je zadruga podnatečnik g. Anton Kralj zaključil občni zbor.

Katoliška cerkev.

s Briga Cerkve za delavstvo. Že več kot en mesec je potekel, odkar so nemški fabrikantje v Nemčiji vrgli na cesto nad 250.000 delavcev. Računajmo delavsko družino povprečno štiri glave, pa z grozo preračunamo, da je okroglo 1 milijon delavskih ljudi brez kruha.

Socialno in gospodarsko zlo, ki je padlo na Nemčijo, je zaskrbelo tudi Cerkev, varihinjo nravnih in socialnih dobrin človeštva. Po vseh delavskih okrajih se je duhovščina zbrala na dekanjske konference in povzdignila glas za delavce. »Industrija ni sama sebi namen, marveč mora služiti celokupnosti,« je zaklical škof Hillebrand iz Dortmunda na javnem zborovanju. »Katoliški nauk zahteva od delavca, naj vestno vrši svojo dolžnost in naj vtisne svojim naporom pečat poklica od Boga hotenega in blagoslovljenega. Zato se pa upira tudi temeljnim postavam katoliškega prepričanja, če moža, ki dela, ponizamo na stopnjo sužnja in ga naredimo za slepo orodje gospodarstva!« — Tako Cerkev. Naša komunistična »Enotnost« pa piše o »krščanskih farizejih, ki ljudstvo izkoriščajo.« Hvala Bogu, da večina slovenskega delavstva še vedno bolj verjame »krščanskim farizejem«, ki poznajo delavca tudi v sili, kot gotovim rdečkarjem, ki imajo za proletarca le prazne obljube in lepe besede.

s Moč države je v duhovni in nravni vrednosti njenih državljanov. Ob desetletnici obstoja češkoslovaške republike so vsi češki škofje izdali pastirsko pismo. V njem razlože ljudstvu nauk o državi. Kakor ima posameznik dolžnosti od Boga, tako je tudi država vezana po božjih postavljenih. Država brez Boga je bolj v pogubo posameznikov kot pa v korist. Za državo ne more biti vseeno, ali nravni red temelji na močni skali evangelija ali na majajoči se podlagi človeške znanosti. To je bistveno vprašanje za državo; saj moč države ni toliko v bogastvu in v svetnih dobrinah, marveč mnogo bolj v duhovni in nravni vrednosti njenih državljanov!

s Razno. Poročnik Robert Semmler 15. francoskega pešpolka je bil najboljši znan sportnik v Parizu. Danes pa iste prvenstvo kot misijonar v indijskih misijonih. — 25 letnica odkar je bil sprejet v katol. cerkev obhaja ravnatelj milanske univerze Srca Jezusovega učenjak frančiškan oče Gemelli. Prej je bil vnet socialist in znan brezbožnež. — Po naredbi svetega očeta so se v nedeljo 2. decembra po vsej Italiji nabirali darovi za izseljence. — Za velikonoč 1. 1929. se bo prišlo v Rim pokloniti papežu par tisoč mladih katoliških Francozov: studentov, delavcev, uradnikov in kmetov. — Ko se je vračal po sibirski železnici v Peking, je zadet od kapi umrl apostolski nuncij Fabricius.

V vsako hišo Domoljuba!

Italija.

s Nove vojaške naprave ob meji. Glavno skrb posvečajo italijanske oblasti v zadnjem času gradbi poslopij za ballile, milice, karabinjerje. Posebno vneto kaže biti kraljevska komisija, ki vodi upravo tržaške pokrajine. Predvsem se bo lotila gradbe karabinjerske vojašnice v Postojni, ki jo je določila že prejšnja komisija. V Devinu je nakupila poslopje bivše Legine šole za 105.000 lir in je določila nadaljnjih 14.000 lir za preureditev prostorov. Končno je sklenila zgraditi ogromno novo vojašnico v Sv. Petru na Krasu in je namenila v to svrhu kar 440.000 lir. — Fašistom vse skupaj ne bo nič pomagalo, ko pride — naš dan.

s Razno. Fašisti so zaprli čisto po nedolžnem ravnatelja Katoliške tiskarne v Gorici dr. Janka Kralja. Hoče se jim — tiskarne. — Okoli 1500 Kraševcev in Istranov se je odpeljalo pretekli teden v Ameriko. — Občina Vrtojba se je združila z goriško občino. — V Trstu je 31 ljudskih šol, 20.339 šolarjev in 323 učiteljev. — Požar je vpepelil gospodarski poslopji Frana Žiberne in Janeza Rešaverja v Divači. — Italija bo s 1. januarjem 1929 zvišala samski davek. Vsak samec med 23 do 35 let bo plačeval na leto 70 lir, med 35 in 50 let 100 lir, med 50 do 65 let pa 50 lir in še posebno doklado.

Avstrija.

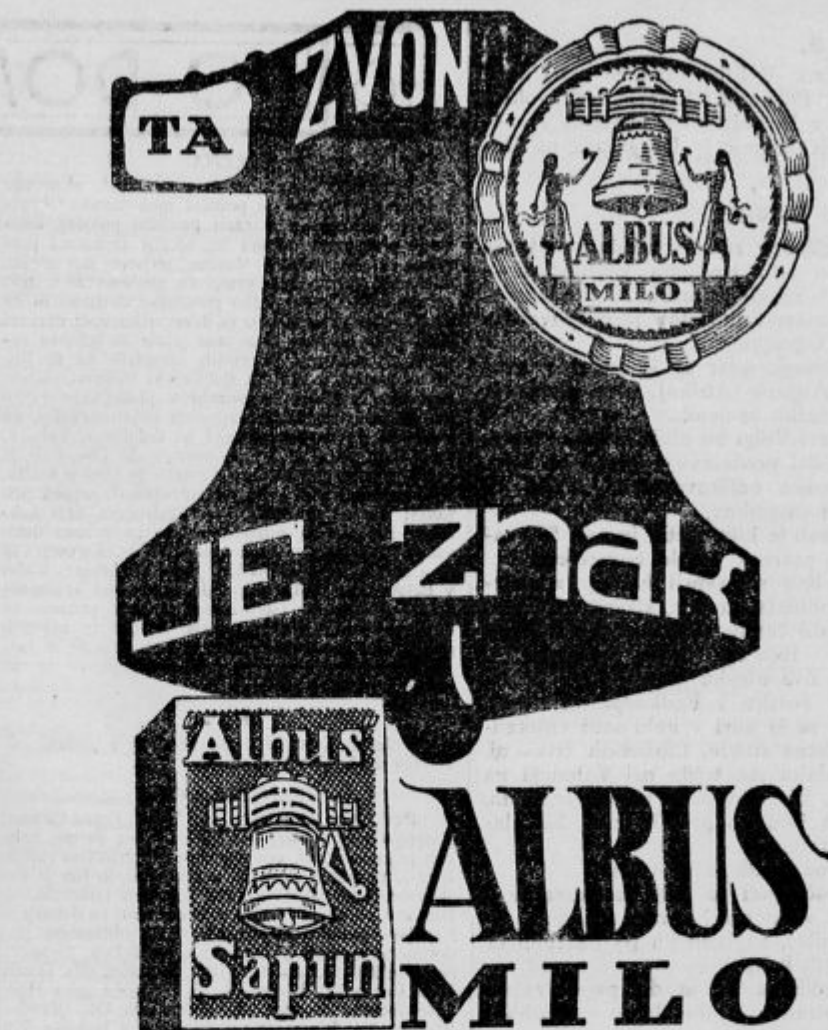
s Uradništvo zahteva večje plače. Uradniški odposlanci so izročili zveznemu kanclerju dr. Seiplu zahtevo, da naj se meseca decembra zagotovi izplačilo 50 odstotkov enomesečne plače, prihodnjega meseca junija pa 25 odstotkov enomesečne plače. Po razgovoru s finančnim ministrom je izjavil dr. Seipel, da je iz proračunskih razlogov nadaljnje izplačilo nemogoče. Poštni in brzojavni uradniki so nato sklenili, da bodo pasivno resistenco nadaljevali v nezmanjšani meri. (Pasivna resistenca pomeni izvrševanje službe točno po predpisih, s čemer pa nastane polagoma na pošti in železnici popolen zastoj.)

Nemčija.

s Politika treh R-ov. Zimsko zasedanje berlinske zbornice je bilo prav važno. Nastop ozdravelega zunanjega ministra Stresemanna je napovedal politiko treh R. Tako imenuje politična javnost troje vprašanj, katerih se je Stresemann lotil. »R(äumung), R(eparationen) in R(üstungsfrage)« so ti R. Prvo vprašanje se tiče izpraznitve Porenja, drugo vojnih reparacij ali davščin državam zmagalkam in tretje razorožitve. Toda pri reševanju teh vprašanj bo Nemčija naletela na skupen odpor antante. Z jekleno vztrajnostjo bodo Nemci tudi tu uveljavili svoje želje.

Belgija.

s Delavsko vprašanje in katoličani. Kako se lahko rešuje delavsko vprašanje v splošno zadovoljstvo, so pokazali katoličani v Belgiji, posebno tovarna De Benhelaar v Antverpnu. Ta tovarna izplačuje

poleg redne plače še vsakemu delavcu neko nagrado za zanimanje, ki ga kaže za delo. Razen tega je pri tovarni še poseben odsek, ki skrbi za razne potrebe delavcev. K temu odseku spadajo 1 duhovnik, 1 zdravnik, 1 pravnik, 2 delavca in 2 delavki, 1 uradnik in ravnatelj tovarne. Posebni prispevki se izplačujejo pri prvem sv. obhajilu otrok, pri sklepanju zakonov, pri smrtnih slučajih. Delavci, ki morajo k vojakom, dobivajo 5 do 25% svoje plače. Na koncu leta dobi vsak delavec še primeren del čistega dobička. Na tak način bi bilo socialno vprašanje že kmalu rešeno na zadovoljnost vseh, ki so poštenega mišljenja.

Španija.

s Boj svinjepisju. Španski najvišji sodni dvor je obsodil šestnaest znanih pisateljev na občutne kazni. Krivi so, ker so izdajali svinjske knjige, zlasti v kvar mladino. Neki list piše, da je madridska policija zaplenila za dve toni umazanega čtiva.

Anglija.

s Državni svet. Ker je angleški kralj Jurij še vedno slab, bo podpisoval državne listine za časa kraljeve bolezni »Državni

svet«. Udje so: kraljica, prestolonaslednik, kraljev brat, nadškof in ministrski predsednik.

Rusija.

s Predsednik vseh komunistov na svetu. Načelnik češke komunistične stranke dr. Šmeral bo najbrž izvoljen za predsednika vseh komunistov na svetu. Mož je že pred enim letom pobegnil v Moskvo in se ondi oženil z neko Stalinovo sorodnico. Stalin pravi, da Šmeral najbolj pozna evropske razmere. Zlahta pa tudi nekaj pomaga. — Tudi dobro plačani Šmeral ne bo boljše viziral vsega sveta.

s Brat sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Litvinova je bil pred leti nastavljen pri ruski trgovski družbi v Berlinu. Pred dvema letoma ga je družba odpustila. Letos pa so despele na družbo menice v skupnem znesku 200.000 angleških funtov (okrog 56 milijonov Din), s pripombo, naj jih družba plača. Ugotovilo se je, da so menice ponarejene in da jih je ponaredil brat Litvinova. Z zadevo se bavi sodna oblast. — »Enotnost« o tej stvari seveda ne bo pisala, bo raje še dalje lažnivo napadala Cerkev in njeno socialno delo.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«

Amerika.

s Razno. V Elly Minn. je umrl Jurij Piškur iz Poljan pri Starem trgu, okraj Črnomelj, v Detroit Mich je odšel v večnost Matija Šimenc iz Dragatusa na Dolenskem.

Drobne novice.

20 milijonov rubljev škode so napravili lansko leto ruskemu kmetijstvu — volkov. (1 rubelj je pribl. 20 Din.)

240 inozemskih listov je prepovedala vlada na Ogrskem.

20 m visok oder se je podrl v neki cerkvi v Algieru (Afrika). Dva pleskarja mrtva, 5 težko ranjenih.

Po ruski Volgi bo plula ladja s kinom, ki bo prirejal predstave v krajih ob reki.

Francoska odlikovanja je vrnilo 12 italijanskih častnikov.

250 oseb je bilo ubitih in nad 500 ranjenih pri potresu v Čile (Amerika).

V Berlinu so zaprli bivšega ministrskega kandidata komun. stranke Sachsa. Je ponaredil čekov za 3 milijone frankov (»Enotnost« tega tudi ne bo povedala).

Svoja dva otroke je sežgala v krušni peči neka ženska v Podkarpatski Rusiji.

Strop se je udril v neki sobi vaticanke varnostne straže. Človeških žrtev ni. Erzovlaka sta trčila pri Valenciji na Španskem. Več mrtvih in mnogo ranjenih.

Vizum bodo odpravili med Jugoslavijo in Romunijo.

16 tisoč trafik je v Avstriji.

60 tisoč ljudi je bilo kaznovanih v enem letu v Ameriki zaradi uživanja alkoholnih pijač, zaplenjenih pa 22 tujih in 400 domačih ladij.

Pol milijona lir je dal papež za po potresu prizadeto prebivalstvo v republiku Chile.

Sneg je pobelil te dni vrh italijanskega ognjenika Vezuva.

16 milijard je že plačala Nemčija Franciji za v vojni porušene kraje.

15.000 mark (to je 195.000 Din) je moral plačati neki gospod v Berlinu gosposdični za razdrto zaroko.

Po vseh obalah Evrope so divjali te dni hučni viharji.

Za predsednika avstrijske republike je bil izvoljen krščanski socialist Viljem Miklas.

31.079 nezdov se je pripetilo v devetih mesecih v Londonu.

6 drvarjev je zasul snežni plaz v Nukenski dolini na Tirolskem.

Do spopadov s stavkujočimi farm-skimi delavci je prišlo v Kolumbiji. 8 mrtvih, 20 ranjenih.

V državi Peru se je podrl nasip in je udrila voda v rudnik. Utonilo 27 rudarjev.

Znani ruski komunist Trocki napoveduje novo vojno.

Razrodaia!

Najcenejša božična darila! Ker se plašči in obleke popolnoma razprodajo, se od 1. dec. do 1. febr. vsak plašč proda 100 Din ceneje. V zalogi so plašči, moderni in temni, ženski in moški stofi.

30% popusta
samo v trgovini

Marije Rogelj, Ljubljana, Sv. Petra cesta 26.

PO DOMOVINI

PREČNA.

V nedeljo 2. t. m. se je vršil shod »Kmetске zvezce, na katerem je poročal njen tajnik. Obrazložil je zunanji in notranji politični položaj, delovanje oblastnega odbora ter njegov prihodnji proračun in še posebej davčne terjatve novomeske davkarje. Sprevideli smo, da poslanci SLS zelo vestno vršijo svojo težko poslansko dolžnost in da dr. Korošec prav modro in državniško vodi državo. Zato prav odločno obojamo podile in lažnjive napade v vseh vrst liberalnih časopisih na dr. Korošca, poslance SLS in ljubljanski oblastni odbor. Ogorčeno grajamo nepojmljivo postopanje novomeske davkarje, ki je razposlala terjatve davkov za vsote, ki jih davkoplačevalci ne dolgujejo. Tako n. pr. je J. P. plačal le 3 Din, namesto 56 Din, F. K. je dobil terjatve za 130 Din, a plačati je imel le 6 Din. Niso poslanci SLS krivi teh nerodnosti, ampak prizadeti davčni uradniki. — Poslanec SLS izrekamo zahvalo za njihovo vestno in pridno delovanje. Posebej se zahvaljujemo dr. Kučevcu in dr. Česniku ter dr. Korošču. Jugoslovanskemu klubu v Beograd se pošlje sklep, da zahtevamo krščanske šole; oblastnemu odboru se predloži prošnja za dobavo semenskega krompirja, koruze in umetnih gnojil. — Imamo tudi radio, ki lepo poučuje in razveseljuje. Včasih nam pa tudi ponagaja, da se mu ne ljubi na glas govoriti.

KRANJ.

Koledar Kmetске zvezce se dobi v pisarni odvetnika dr. I. Šilarja v Kranju.

KRANJSKA GORA.

Podkoren. Posestniki Jožef Benet, Franc Cuznar, Alojzij Hribar, Jožef Mertelj in Janez Petraš, katerim je meseca okt. vse pogorelo, se pristržno zahvaljujejo. Vzajemni zavarov. v Ljubljani, ki jim je vso zavarovalnino takoj in brez pridržka izplačala. — Darovali so za pogorele v Podkorenu in deloma v Kranjski gori: oblastni odbor po oblastnem poslancu in županu g. Lavtizarju 3000 Din, župnija: Begunje 200, Boh. Bistrica 150, Breznica 400, Dovje 1220, Gornje 350, Koprivnik 75, Kranjska gora 1150, Leše 208-45, Mošnje 70, Radovljica 450, Rateče-Planica 300, Ribno 250, Srednja vas v Bohinju 200 in domača Posojilnica 476-55 Din. Prizadeti pogoreli izrekajo toplo zahvalo vsem dobrosrčnim darovalcem, tudi tistim z Dovjega, Kranjske gore, Rateč in drugih vasi, ki so z raznim blagom pomagali. Bog plačaj vsem skupaj!

KAMNAGORICA.

Dobili smo v vas dva nova prav higijenična vodnjaka in prišli tako do izborne studenčnice. Največ zaslug ima pri tem naš aglini župan Jožef Spendal. Štirinajst dni je od tega, kar nam je prilež zasijala električna luč. Tako so se nam izpolnile dolgoletne želje. Lepo Miklavževo darilo. Radi smo žrtvovali težko prislužene denarje, samo, da smo se iznebili petrolejskih brljavk. Zopet gre največ hvale našemu županu in odbornikom g. Alojziju Sušteršiču in g. Francetu Udriju.

KRIŽE.

V nedeljo zjutraj se je vršil v stari žoli pri cerkvi lepo uspel shod volivcev SLS, ki so z veliko pozornostjo sledili govornikom. Shod je vodil g. Sitar p. d. Arh. Nato je g. obl. posl. Planina iz Skofje Loke poljudno tolmachi proračun obl. skupščine, pokazal, koliko je oblastni odbor s skromnimi a vendar izdatnimi sredstvi pomagal občinam v raznih zadevah s posojili in podporami ter bo tudi občina Krize, zlasti kar se tiče vodovoda in postajališča, deležna pozornosti oblastnega odbora, ako bodo na čelu občinske uprave moške, vredni zaupanja. — G. Radešček iz Ljubljane je s krepkimi besedami obrusil z nasprotniki in omenil, da bi avtonomijo že davno lahko imeli, ko bi jo bili nasprotniki kdaj resno in iskreno zahtevali. Tudi sedaj jim je odprta pot za sporazum glede avtonomije, a ga radiščevec in približevalec zavračajo in s tem tudi avtonomijo. Govornik je tudi o načrtu ljudskošolskega zakona povedal resnično stanje cele zadeve ter zavrnil hujškanje »Km. lista«, obenem pa dokazal, kako nujno je potrebno.

da pridejo na čelo občine res krščanski moške, ki bodo vedno in ob vsaki priliki podpirali samo pošteno politiko SLS. — G. Sitar p. d. Arh se je zahvalil govornikom ter razložil porazdelitev skrinje pri občinskih volitvah v nedeljo dne 16. t. m., ki bodo ves dan od 8 zjutraj do 5 zvečer. Zaradi posebnih krajevnih razmer bodo pristali SLS imeli kar pet volilnih skrinjic: prva je Arhova, druga je županova, tretja čevljarska, četrta SLS dupeljska in deveta Kmečke zvezce, na kateri kandidira tudi g. župnik Hartman. Po teh pojasnitvah je g. Sitar p. d. Arh predlagal naslednjo resolucijo: »Zborovalec, zbrani na volilnem shodu v Krizah, dne 9. dec. t. l., odločno zahtevajo od poslancev Jugoslovanskega kluba, da složno in s vso energijo nastopijo za tak ljudskošolski zakon, ki bo ustrezal našim krščanskim načelom ter ga bodo imeli stari, cerkev in občina dovoljno zastopstvo v šolskih odborih glede verskonravne vzgoje otrok. Obenem izrekajo g. min. pred. dr. Korošču in Jugoslovanskemu klubu svoje popolno zaupanje in nesomnjeno zvestobo in vdanošč. — Resolucija je bila soglasno in navdušeno sprejeta. Nato je g. župnik Hartman prav poljudno pokazal kakšni so nasprotniki in kaj imajo občini pričakovati od njih. Pozval je tudi on volivce, naj v nedeljo store svojo vestno krščansko dolžnost, če hočejo res sebi in svojim otrokom dobro. — Ko je še g. župan Poljanec pojasnil vprašanje vodovoda in postajališča, je g. Sitar p. d. Arh zaključil zborovanje s ponovnim pozivom, da se ta teden stori vse, da bo SLS tudi v Krizah izšla zmagovita iz občinskih volitev.

DUPLEJE.

Na praznik Breznadke popoldne smo imeli shod, ki ga je otvoril in vodil g. Sitar p. d. Arh iz Kriz. Najprej nam je g. obl. poslanec Planina prav razumljivo razložil blagodejno delovanje obl. skupščine, obodil demagoško nesprotnost, zlasti hujškanje Žerjavovega in Pučeljevega časopisa ter toplo priporočil naročanje in čitanje samo poštenega časopisa. Končno je pozval navzoče, da ta teden razvijejo najvijo agitacijo, da se Duplje izkažejo kot trden steber SLS tudi pri občinskih volitvah. — Nato je g. Radešček iz Ljubljane orisal v glavnih potezih važnost občinskih volitev, poročal o političnem položaju in tudi on priporočil časopis SLS in moške-kandidate za občinski odbor, ki so na listah te naše stranke. — Skrinjica SLS je četrta, Kmetске zvezce pa deveta. Volitve se bodo vršile v nedeljo od 8. ure zjutraj do 5. zvečer.

Radovan Hrastovi:

Ljubljanski sprehodi.

19. Samo en dinar...

Glejte!

Sedi tam ob oglu hiše na trgu mlado dekletce, revno, ubogih, trpkih lic, steklenih, brezizraznih oči, golih, kravbo bledih nog, za »lo pokrita z lahko obleko in obuta v raztrgane čevlje. Poleg dekleta na tleh stoji ob zidu košara, v njej nekakšno pozno jesensko cvetje. Tako stoji tam deklica, prestopa se z nogo na nogo, v naročju drži skupek šopkov, nudi jih mimohodnim, vsakemu posebej in vsem skupaj: »Šopke, gospa, šopke! Za dinar, samo za dinar!« To se ponavlja monotonno kar naprej, celo dopoldne. Pa gledaš to ubogo deklico in jo opazuješ nekoliko trenutkov, zreš vanjo in spremljaš vse one mnoge, ki hite mimo nje s trga — pa je tako malo fliših, ki bi se spomnile sirote in ji odkupile cvetja za dinar, za en sam dinar... Nji, potrebni, ubogi slepi deklici...

O lahko se je uhraniti sirote in ubežati pred njenimi siromaštvom! Lahko je napraviti obraz, kakor da je niso opazile oči!

Le nekoliko dalje in spet glejte! Isti ljudje in ob istih dnehi!

Tamkaj ob hiši je razpostavil nekdo svojo kramo: so to različni romani, v zvezkih jih nudijo po mestu za en sam dinar. Pa gredo mimo gospodinje, pa gredo kuharice, pa sobarice, hišne, gospodinje, gredo, gredo s trga — ob kerami se za hip ustavi ena in druga in seže v žep po dinar... zakaj zvezki

gredo redoma in ni, da bi človek prekinil branje kjerkoli!

O težko se je braniti pred junaki šundromanov...

Oh, en sam, neskončno majhen dinar!

Težko ga je dati ubogim za potrebo; toda kakor da ni nič vreden, jih sipajo dan za dnem za tisto reč, s katero si nekdo zbira bogastvo na račun zaslepljenih in praznih besed lačnih ljudi.

SVIBNO PRI RADEČAH.

V nedeljo, dne 2. decembra ob 14 je bila v šoli proslava 10-letnice obstoja naše države. Šolska soba, v kateri je oder, se je napolnila kljub neugodnemu vremenu.

Moški pevski zbor nam je prav lepo zapel nekaj pesmi, nakar so sledile deklaracije in upraviteljev slavnostni govor. Nato se je igrala drama »Kajne«, ki je nepričakovano dobro uspela in vzbudila sočutje z našimi zaslužjenimi brati, ker nam prikazuje trpljenje našega naroda pod fašistovskim nasiljem. Prireditev je donela 471 Din čistega dohodka, kateri znesek je prejel odbor za postavitev spomenika padlim vojakom.

SODRAZICA.

V nedeljo 16. t. m. obhaja preč. g. duh. svetnik Franc Traven 25-letnico svojega delovanja kot sodražki župnik. Za našo župnijo si je stekel neverljivi zaslug z ustanovitvijo Hranilnice in posojilnice in Orlu, z vnetim vodstvom in delovanjem pri vseh naših organizacijah, političnih, gospodarskih in kulturnih, in v občinskem odboru, posebno pa kot izvrstni dušni pastir in velik dobrotnik revežev. V dobo njegovega delovanja spada poprava župnišča, nova podružnica v Globeli krona vsega delovanja pa je veličastna povečana in prenovljena župna cerkev, ki je bila letos posvečena. O. jubilaru kličemo hvalne župljani: Še na mnoga leta!

AJDOVEC.

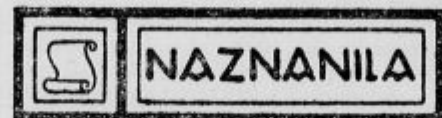
Pojasnijo na dopis v 45. Domoljubovi številki. Dopisnikar vidi nujno potrebo zidave nove šole v Ajdovcu. Kdor pa to stvar bolj premisli, bo prišel zaključka, da sedaj nikakor ni mogoče, čeprav je potrebna.

Glede stanovanja tudi res ni najboljši; ni pa tako, kot piše dopisnik. V šoli ga res ni, je pa oddaljeno 500 korakov od šole in sicer z dvema so-

bama. Kar se pa tiče gradnje šole, je dopisnik že vse pripravil. Dobil je stavbeni les pri graščini kneza Auersperg in drž. podporo in ljudski kuluk. Ni pa pomislil, da bo nad 20 let treba plačevati doklade. Ker bo to najbolj zadelo Auersperga, je malo verjetno, da bi dal še les zastoj. Kar se pa tiče dopisa v 47. številki glede potov, je pa tako: Še nikdar se niso obč. pota tako popravljala, kot se sedaj. Leta 1927 se je dala za popravilo omenjene poti skozi Boršt precejšnja vsota, ki jo je dobil obč. predstojnik v smislu § 22. cest. zak. od trgovcev.

NOVOMEŠKA OKOLICA.

Politično-gospodarski tečaj pripravlja Okrožje Kmetijskih zvez za dneve 27., 28. in 29. t. m. Vrtil se bo, kakor lansko leto, v Rokodelskem domu v Novem mestu. Opozorjamo na ta tečaj v prvi vrsti mlajše kmetelje posestnike in fante. Glede udeležbe prejmejo krajevne organizacije posebne priglasne pole, na veliko važnost tečaja pa opozarjamo že sedaj.

n Tečaj duhovnih vaj za prvo četrtletje 1929. Za moške: od 5. do 9. januarja, od 16. do 20. februarja, od 16. do 20. marca. Za rekrute in druge mladeniče: od 19. do 23. januarja. Za mladeniče Mar. družbe: od 1. do 5. februarja. Za Orlu: od 2. do 6. marca. Za mladeniče: od 9. do 13. marca. Za akademike: od 20. do 24. marca. — Vsak tečaj se začne zvečer prvega in konča jutraj drugega zgoraj imenovanih dni. Udeleženci naj bodo v »Domu« do 6. ure zvečer prvega dne. Za udeležbo naj se pravčasno prijavijo. Ako bi kdo izmed prijavljenih ne mogel priti, se mora pravočasno odglasiti, da ne pravi mesto drugemu. Oskrbnina znaša za ves čas 120 Din. Pišite na naslov: Vodstvo »Doma duhovnih vaj«, Ljubljana, Zrinjskega 9.

n Predvor. Kat. prosvetno društvo v Predvoru priredi v nedeljo 16. t. m. ob 15. uri predstavo Grillparzerjevo dramo »Prababica«. Vljudo vabimo!

Priprave za Prago.

Čehi stalno in zelo obširno pišejo o izletu po vseh katoliških dnevnikih in delajo v časopisih živahno propagando, ki se izpopolnjuje tudi z osebnim stikom in delom zato posebej ustanovljenih pripravljalnih odborov; ideja svetovaelavska, kateri je izlet posvečen in namenjen, se širi od osebe do osebe, od hiše do hiše, iz vasi v vas, gre in plapolja širom dežel vse republike.

Centralni pripravljalni odbor z natančno razdeljenim delom po številnih odsekih dela stalno in neumorno. Določen in izdelan je slavnostni plakat — orlovski jezdci s svetovaelavsko zastavo — razpisan je natečaj za izletni znak in plakete za zmagovalce pri tekmah. Izdane so propagandne razglednice, vsaki seriji bo priložen program slavnosti. Izdeluje se propagandni film brnskega tabora, ki naj uspešno služi propagandnim ciljem. Dalje bodo izdane posebne brošure o taboru, o Pragi, o Orlu, njega izletu itd. v šestih jezikih (tudi v slovenskem in hrvaškem).

Vsi narodi, ki pridejo v Prago, se takisto vneto pripravljajo in ne izgubljajo več časa. Zlasti Čehi in Slovaki in Poljaki v Združenih državah ameriških se kaj pridno vadijo in po njih število izmed vseh zastopnikov (razen Jugoslovancev) gotovo največje.

Pa mi Jugoslovani? Slovenci? Storimo tudi mi vsi vse, da bomo pripravljeni v vsem, kadar bo čas. Hranimo, zbiramo, učimo se češtine, berimo kaj o Čehih in Čehoslovakih, Pragi, o Orlu, navdušujemo

3

Razno.

Po gramofonu razbrala zaroka. Miss Lois Lovers v Birminghamu na Angliškem je poslala svojemu zaročencu gramofonsko ploščo s takim-le pismom: »Nimam poguma, da bi Ti osebno naznanila, kar sem sklenila. Da bi pa to opravila s pismom, se mi zdi brezsrčno. Zato Ti pošiljam gramofonsko ploščo, ki naj govori namesto mene.« Presenečeni zaročenec je položil ploščo na gramofon, ki mu je takole zagodel: »Prepričala sem se, da nikakor ne spadava skupaj. Bilo bi nes pametno, ako bi ostala še dalje zaročena, zato Ti vračam prstan. Ne žalosti se preveč zaradi tega. Prepričana sem, da je najboljši, če se ločiva. S tem si prihraniš veliko jeze.« — Viri ne povedo, kaj je mladi mož naredil z zlobno ploščo — ali jo je spravil ali razbil?

Katerih jezikov se uče na Dunaju. Na Dunaju so se v času, ko so živeli v Avstriji tako različni narodi, malo brigali za tuje jezike. Danes jih gospodarska odvisnost od inozemstva sili, da se uče vseh možgih tujih jezi-

Zagorski zvonovi.

»Zakaj pa zvonijo potem tako jasno?«

»Da jih popolnoma ne pozabimo. Ko bo čas, bodo že sami prišli. Čez sto let bo stala mogoče v vasi zopet cerkev, in tedaj se bodo zvonovi zopet vrnili.«

»Jaz mislim obratno. Ker postajajo zvonovi vedno glasnejši in vedno bolj proseči, je to znamenje, da se moramo zganiti in jih poiskati. Ubil sem si v glavo, in zato hočem priti stvari na sled. Ako hoče iti kdo z menoj, me dobi jutri jutraj ob sedmih pri kapelici. In sedaj, lahko noč.«

S temi besedami se je mladi kmet obrnil in odšel. Nekoliko osupli so gledali ostali za njim in Močilnikarjeva mamica je zastokala:

»Obžaloval bo, ubogi človek, obžaloval bo.«

Križnarjeva Gela je nenadoma rekla, da je skrajni čas, da gre domov, sicer se bo oče jezil. Do Križnarjevih in do Osojnika je vodila po dolini ista pot. Ko je prišla Gela tako daleč, da je od Močilnikarja niso mogli več videti, je pospešila korake. Hotela je dohiteti Marka in ga na vsak način pregovoriti, da ne bi šel na Črno steno; zakaj sosed je bil ljub njenemu sreću. Že dolgo časa sta se mlada človeka iskreno ljubila; in v Zagorju so splošno govorili, da Osojnik ne bo poročil nobene druge kakor Križnarjeve Gele. Marko bi to tudi storil, toda stari Križnar je postavil pretežek pogoj. Ker je bilo Križnarjevo posestvo najlepše v dolini, zato je hotel kmet samo dobrega moža za Gelo, svojega edinega otroka in dediča, ki se bo priženil v Križnarjevo hišo in obdržal

ime. Z združitvijo Križnarjevega in Osojnikovega posestva bi nastalo krasno veleposestvo, toda Marko se ni mogel odločiti, da bi zapustil očetovo posestvo in žrtvoval staro ime. Tako je bila pred to zvezo stavljena ovira, toda srčna vez med Markom in Gelo s tem ni bila zruhljana. Marko je upal, da bo stric Križnar radi sreče svoje hčerke opustil trdi pogoj in Gela je upala, da bo sčasoma Marka privedla ljubezen do tega, da se bo vdal temu pogoj.

Tudi ta večer je upala Gela, da bo s svojo ljubeznijo premagala Marka in ga zadržala pred nevarnim podjetjem na Črni steni. — Na ovinku gozda je došla fanta. Obstal je in zamišljeno gledal na Črno steno. Ko je zagledal deklico, ki mu je sopihala nasproti, je šel nekaj korakov proti njej, jo prijel za roko in se z ljubezni polnimi pogledi vtopil v njene oči. Gela je bila visoko, stasito dekle; temni, kodrasti lasje so obrobili njeno obličje, nežna, planinska svežost je ležala na njenih licih in ogljeno črne oči so žarele kot ogenj. Samo nekoliko ostrga, ponosna poteza okoli ust, ki so je podedovala po očetu, je kazila njeno lepoto.

»Toda Gela, čemu si pa tako tekla?« je vprašal fant.

»Za teboj sem hitela,« je odgovorila deklica. »Hočem ti reči, da ne smeš iti na Črno steno, nikdar ne!...«

»Kdo mi more prepovedati?«

»Jaz! Ker na Črni steni ni varno. Gotovo bi padel dol!«

»To se ne bo zgodilo. Bil sem že na nevarnejših krajih kot je Črna stena. — In končno, če se mi tudi kaj zgodi, si pač ne boš izjokala oči.«

»Marko, če boš tako govoril, bom šla od tebe, in

ostale. Povejte še sosedom o izletu, ki bo in katerega se lahko udeleži, kdor se še ni prijavil, še je čas! Poslati je le treba naslov in prvi obrok (100 Din) celotne vsote (750 Din), ki mora biti do 1. aprila prihodnjega leta vplačana. Pišite, vprašajte, pošljite denar Jugoslovanski orlov, zvezil, Ljubljana, Ljudski dom, Bog živil!

Radio.

Spored od 13. do 20. t. m.:

Vsak dan ob 12.30 reproducirana glasba in borzna poročila, ob 22 najnoveše vesti.

Četrtek, 13. dec. 18.30 Kmetko-gospodarsko predavanje, g. int. Rado Lah. — 19 Laščina. — 19.30 Zgodovina Slovencev, prof. Silvo Kranjc. — 20 Koncert.

Petek, 14. dec. 18.30 Gospodinska ura. — 19 Francoščina. — 19.30 Varstvo spomenikov, dr. Franc Stele. — 20 Koncert.

Sobota, 15. dec. 17.30 Lahka glasba. — 18.30 Delavska ura: Ureditelj zavarovanja za slučaj starosti, dr. Bohinc. — 19 Nemščina. — 19.30 Poglavlje iz modrosti, prof. dr. Veber. — 20 Recitacija. — 20.30 Koncert.

Nedelja, 16. dec. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 11 Lahka glasba. — 15 Reproducirana glasba. — 15.30 Humoristično čtivo, pisatelj Milčinski. — 16 Lahka glasba. — 17.30 O glediški, prof. Šest. — 18 Veseloliga. — 20 Koncert.

Ponedeljek, 17. dec. 11 Radio orkester. — 12 Naša vladarska rodbina, prof. S. Kranjc. — 16 Pravljice. — 17 Ing. Dietrich predava o elektriki v gospodinjstvu. — 19 Francoščina. — 19.30 Higijensko predavanje. — 20 Kvartet.

Torek, 18. dec. 17 Radio orkester. — 19

Najcenejši nakup nogavic

in plenitna v tovarniški zalogi

Ljubljana

Miklošičeva cesta 14 Sv. Petra cesta 22

me ne boš nikdar več videl. Nikogar nimaš na svetu, ki bi ti bil bolj blizu kot jaz.

»In naju loči polje in gozd, in tudi ni upanja, da bi prišla kdaj skupaj.«

»Upanje je že, če bi le hotel.«

»Gela, isto bi lahko rekel o tebi. Nič manj ne ljubim svojega doma, kot ti svojega.«

»Jaz bi končno popustila, ko bi ne bilo očeta.«

»In jaz ne smem storiti krivice svojemu očetu, četudi je že v grobu.«

»To razumem in ne zahtevam nič nemogočega od tebe; toda nekoliko bi že lahko ustregel mojemu očetu in malo popustil, s prijaznostjo bi se ga že dalo končno pregovoriti.«

»Vedno sem se potrudil, da bi očetu iz oči bral njegove želje.«

»Tako ti bom nekaj povedala, Marko. Ako boš šel na Črno steno in stikal za zvonovi, se bo oče zelo razjezil. Ničesar noče slišati o stari cerkvi in zvonovih. Pravi, da je zvonjenje s Črne stene le odmev, stare ženske pa so spletle iz tega noro pravljico, ki razburja vso vas. Pravi, da so zvonove ugrabili Francozi in da Zagorje ne bo nikdar več imelo cerkve. Saj da je tudi ne potrebujemo. V Podgorju imamo lepo cerkev in s tem naj bomo zadovoljni. Uro dolga pot je samo sprehod. Oče ves zdivia, kadarkoli sliši kaj o zidanju cerkve v Zagorju in o starih zvonovih. Skobčevega Jožeta, našega bližnjega sorodnika, je kratkoma vrgel skozi vrata, ko je Jože lansko leto nekoč začel govoriti o cerkveni zadevi.«

»Ne vem, zakaj je oče proti cerkvi in proti zvonovom. Toda to boš že razumela, Gela, da ne bom pustil, da bi mi tvoj oče ukazoval, kakor kakemu šolariku in mi predpisal vsak korak.«

»Za božjo voljo, Marko, če me imaš rad...«

»Baš zato, ker te imam rad, ne smem biti cunja.«

Nemščina. — 19 Kemija, predava prof. Pengov. — 20 Drama. — 21 Slovenski četverpesni.

Sreda, 19. dec. 18.30 Pravljice, pripoveduje pisatelj Milčinski. — 19 Srbohrvaščina. — 19.30 O antiki predava prof. Bradač. — 20 Potopis, prof. Šest. — 20.30 Violinski koncert.

Četrtek, 20. dec. 18.30 Kmetko predavanje, inž. Rado Lah. — 19 Laščina. — 19.30 Zgodovina Slovencev, prof. S. Kranjc. — 20 Operetni večer, nato citraški koncert.

V hišah ob meji.

Pripoved iz šlezjskih gor.

Medtem se je stemnilo in šli smo spat. Iz svoje podstrešne izbiče sem zrl še nekoliko ven na temne gozdne gore. Kdo ve, kje zdaj tiči Vencel s svojo puško v roki in preži na človeško divjačino, ki se plazi plašno in skrito skozi črne gozdne hodnike in prisluzkuje na vsak glas, pazi na vsako znamenje, ki bi lahko naznanjalo bližnjo pogubo. In ko sem še tako ven gledal, se je odigrala tihotapska dogodbica tik pred mojimi očmi.

Mož s samokolnico se je izluščil iz teme. Potrkal je nalahno na polkno od okna. Petelinji krčmar je prišel iz hiše, je najprej oprezoval na vse strani, je nekaj šepetaje obravnaval z možem in obložil nato njegovo samokolnico s sodcem in malim zavojčkom.

Zlatica in trije vršički rožmarina.

To je šlo zdaj tja čez mejo do modrega petelina. Bil sem tako vznemirjen, da še nisem zaspal, ko je spodaj v gostilni ura enajst končala. Ne dolgo potem je spodaj potrkalo na vrata. Brž sem planil v obleko;

»Z dvignjenimi rokami te prosim, Marko, ne pojdi na Črno steno. Če se boš ubil, bom najne srečnejši človek na svetu.«

»Ne bodi tako otročja, Gela; nič se mi ne bo zgodilo. Kjer bo nevarno, tja ne bom šel. Toda na Črno steno moram. Zdi se mi, da je moja dolžnost, da stvar preiščem. Moj oče mi je hotel pred smrtjo nekaj zaupati. Žalibog ni mogel več govoriti. Dva dni je venomer z velikim strahom kazal na Črno steno, in jeelial nerazumljive besede. Razumel sem samo besede: Cerkev — Skobec — Zvonovi — Tisoč.«

»Moj Bog, kako skrivnostno je to! Ako boš šel, bom zbolela od strahu in skrbi. Marko, pri vsej svoji ljubezni te prosim, ne pojdi!«

»Gela, bodi pametna!«

»Niti najmanjše želje mi nočeš izpolniti? Marko, pazi, zblaznela bom ob tebi. Tiho bodi, ne reci mi ničesar... Pojdi, kar pojdi in stri mi srce!«

S temi besedami je dekletu ihto odhitelo.

Naslednjega jutra ob sedmih je stal Osojnikov Marko s puško na rami na koncu doline pri kapelici. Ker ni bilo nobenega spremljevalca, je zmoli kratko molitvico in se napotil sam na Črno steno. Ob levem robu stene je plezal kvišku po strmih žlebu. Približno v srednji višini se je sredi stene vlekla ozka trata, ki je vodila do velike odprtine rudnika. Marko je priplezal končno do trate. Že je hotel stopiti v rov, ko se je nenadoma pojavil pred njim nek človek. Bil je to popolnoma siv možiček, z nagubanim obličjem, s snežnobelimi lasmi in košatimi brki. Stopil je izza grma, nameril puško in hripavo zaklical Marku:

»Stoj! Tu ne sme nihče dalje! Črna stena je moja!«

Možiček je bil Skobčev Jože z Jesenovega vrha, daljni Osojnikov sosed. Jože je bil star že okoli sedemdeset let, a še močan in trden. Očetovo posestvo je

kajti kje naj bi jaz mlad dečko izpustil dogodbo in stari tihotapski hiši, da bi šla mimo mene. Splazil sem se doli po stopnicah in se prihulil v kot. Hollmann je pridrsl s svetilko in je vprašal, kdo je zunaj.

»Liebich — mlinar Liebich!« je odgovoril globok glas.

Srce mi je tolklo. Mlinar Liebich, to je bil ja slavni tihotapec, nasprotnik Vencela, graničarja.

Tedaj je odprl krčmar vrata. Močan mož je stal zunaj.

»No, no, Liebich, kaj bi rad kaj čez mejo spravil?«

»Da,« je rekel ta in njegov glas je bil hripav.

»Svojo — svojo ženo bi rad spravil čez.«

»Svojo — ženo?«

Liebich se je naslonil na podboj dur.

»Umrla je,« je dejal kot brez glasu.

»Truplo hočem čez spraviti. Tu leži.«

Pokazal je na voziček, ki je stal tam zunaj v temi.

»Liebich,« je vzkliknil petelinji krčmar, »ti pač govoriš zmešano? S tako rečjo vendar ne boš uganjal norčarije!«

»Pojdi ven,« je rekel ta. Petelinji krčmar je šel ven, in jaz sem mu sledil, ne da bi me bil kdo opazil. Liebich je dvignil pregrinjalo od vozička. Globoka notranja bolelost je stresala moža, in jokal je tako sunkoma, tako grenko, da je bila jasna vsa grozna resnica.

»Kdaj — kdaj je —«

»Predvčerajšnjim. Dobila sva prvega otroka. Po šestih letih. Otrok živi — Francoška je mrtva.«

kov. Dopolnoval, ki do bro obvladajo več jezikov, so izvrstno pisalci. Iz nekoga sestavka v »Reichspost« je razvidno, da se največ gojita angleščina in francosščina kot svetovna jezika, precej tudi italijansščina in skandinavski jeziki. Na javnem učnem zavodu za vzhodne jezike, ki je v rahlji zvezi s konzularno akademijo, se vrše tečaj za romunščino, ruščino, srbsščino, španščino, turščino, madjarščino in češčino. Največ učencev imajo španski, madjarški in češki tečaj; za arabščino, bolgarščino, perzijski jezik in albanščino ni nikakih zanimateljev. Tečaj za kitajščino ima šest obiskovalcev.

Sestrelat »krštenje Kitajci. Na Kitajskem imajo za imenovanjem možička osebo čudno navade — kakor je čudno vse, kar se na Kitajskem dogaja. Otroka krstijo v prvem mesecu z imenom stjan, to je »eden«. V drugem mesecu mu dajo ime »asamt, to je »dvaj« in tako dalje do izpolnitve nega šestega leta. Šele tedaj preneha biti število in mu dajo ime, ki je primerno njegovemu udejstvovanju po šolskih klopih, oziroma po šolskih tleh, kajti klopi v kitajskih šolah ne poznajo.

»In zdaj jo hočeš spraviti tja čez? Domov?«

»Da, hotela je biti tam čez pokopana.«

»In zakaj jo hočeš prepeljati ponoči?«

»Je drugače preveč sitnosti, če bi hotel imeti mrljica čez mejo. Če pa je že enkrat tam čez, bo tudi tam pokopana.«

Liebach je hotel mrtvo truplo svoje žene prethotapiti čez mejo. Ni pač mogel drugače: vse njegovo mišljenje je bilo tako uravnano, da se mu je zdelo kako pogajanje z obmejnimi oblastmi popolnoma izključeno. Truden je sedel na klop, ki sem na nji prej sedel jaz s Hollmannom.

»Hotel sem jo sam spraviti,« je rekel, »pa ne morem. Moči me zapuščajo.«

Kar je bil nekoč hlinil nasproti svojemu zoprniku, to je postalo zdaj najgorenkejša resnica.

»Ti mi moraš pomagati, Hollmann; jaz ne morem sam.«

Krčmar si je opomogel od svoje poptosti; potem je obljubil prijatelju, da mu bo pomagal. Zdaj zagleda tudi mene in najprej pač jezno zaprha name; pa po kratkem prerokanju sem n tja mi celo dovoli, da se smem pridružiti malemu žalostnemu sprevodu.

Mrtvo truplo mlade žene in matere na malem omahljivem vozičku, spredaj pri ojesu tiho ilteči mož, zadaj Hollmann in jaz, ki sva porivala voz, tako smo šli počasi skozi drevje, drobni dež je rosil z neba. Kako je bila žalostna ta vožnja! In vendar mi je toklo srce v nenavadni grozi, in lica so mi gorela mnogo bolj od vznemirjenja kakor od napora.

Tam v nekem cestnem ovinku sta

moža obstala in sta oprezovala proti višini. Luč je gorela tam zgoraj, pač v koči kakga tkalca ali malega kmeta.

»Cesta je varna!« je rekel Hollmann; kajti luč je bila znamenje za tihotapce, da ni bilo nobenega graničarja na poti; bila je kakor svetilnik za tiste, ki so v nevarnosti spodaj v temnem morju gozda.

Liebach se je vlegel z vsem životom na krsto in je spet začel jokati. Prižemal je glavo na trdi les, ki je oklepal njegovo najljubše, poljubljal je krsto, objemal jo z rokami.

Trajalo je precej časa, preden smo spet naprej peljali. Carinarnam smo se ognili po stranski poti. Ko pa smo bili onstran češke postaje, je ugasnila naenkrat luč na gori.

Moža sta obstala in prisluškovala.

Bili smo v nevarnosti.

»Pozor!«

Ustavili smo se. Liebach je potegnil sapo globoko in srdito.

»Se mrtvih ne pustijo, da bi šli svojo pot.«

Nato je položil prst na ustnice. Voziček s krsto je stal čisto ob robu ceste. Liebach se je stisnil ob drevo, in Hollmann me je potegnil nalahno za krsto. Tam smo počepnili na tla.

Minute so minule. Lahno in fino je rosil dež. Gorska reber se je črno odbijala od nočnega neba. Zeblo me je. Tedaj je šinil Liebach neslišno po cesti na most. Videl sem, kako je izginil pod njim.

»Kaj dela?« sem vprašal komaj slišno.

»Mir,« je zagodrnjal krčmar precej glasno.

»Poiskal si je most in jarek. Tu več noma tižijo — no pa ne govori venomer, sicer —«

»Stoj!«

Kakor bi bil zrastel iz zemlje, je stal pred nama mož.

Vencec Hollmann — obmejni lovec je bil. Imel je puško v roki.

»Stoj? — Kdo je?«

Stopil je bližje.

»Petelinji krčmar,« je rekel osuplo »Kaj delate tukaj? Kaj je ta krsta?«

Krčmar se je strahovito prestrašil, pa ni hotel tega pokazati in je rekel v težki nevolji:

»Vencec. Vi me poznate! Vi veste, da sem jaz najpoštenjši mož v vseh hrčih, ki še ni nikdar mislil na to, da bi najmanjšo reč vtihotapil. Torej me pustite v miru in pojdite svojo pot.«

»Kaj je ta krsta?« je ponovil obmejni lovec namesto vsakega odgovora svoje vprašanje. Pristopil je in hotel dvigniti pregrinjalo, ki samo na koncu ob zgledu ni zakrivalo krste.

Tedaj je prišel grgrajoč glas od mostu:

»Pusti krsto pri miru! Proč od krste, ti prekleti pes vohunski!«

Liebach je pridivjal h krsti.

»Ubijem te, če se dotakneš krste!«

»Kaj je s krsto?« je vprašal graničar z ledeno mrzlim glasom.

»To te nič ne briga!«

»Kaj je s krsto?«

Graničar je dvignil puško. Tedaj se je vmešal vmes krčmar.

»Ne streljajte, Vencec — Liebachova žena leži v krsti — Frančiška —«

4

Čakšno ime je na primer popolno črnilo, ali »elegančna pisava«, ali »bodoča zasluga«, ali »doročajoča ojkica«, ali kaj podobnega. Ko dorase deček v poročnega moža, ga prekrstijo v tretjič in ko prične služiti v četrti. Prvi uspehi v lasni stroki ali v javnosti mu prinese peto ime in ko umre, ga krstijo v šestič.

Ziv pokopan. Poljaki hiti poročajo o čudnem slučaju, ki se je pripetil v mestecu Podleskem Medzircu. Pekovski pomočnik Lejba Kacev je zaspal in so ga zjutraj našli v postelji brez življenja. Poklicani židovski mrljiški oglednik je proglasil pomočnika za mrtvega. Pripravili so vse za pogreb, zabili neurečnega mladeniča v rakev in pokop bi se bil tudi v redu izvršil, da niso prve grude prsti, ki so bobnele po pokrovu krste, priklicale navidezne mrljice k življenju. V strahu je Lejba pritisnil na rahlo pribiti pokrov in se dvignil v krsti. Brž ko je spoznal, za kaj gre, je spustil na preplašene pogrebce kopo krepkih psokv. Zalujoci so se žele sedaj zavedati in v silnem strahu drili s pokopališča. Kako uro potem pa so se nekateri

prepustil nekdanjemu mlajšemu bratu Martinu in odšel proč. Dvajset let je služil kot pastir na planinah, nato se je vrnil in se naselil pri svojem bratu Jese-novcu. Ta je imel dovolj prostora, zakaj njegov zakon s Katro, Križnarjevo sestro, je bil brez otrok. Več kot dvajset let je bil sedaj že Jože doma, toda mnogi Zagorci ga niso niti dobro poznali; zakaj večinoma je bil v gorah in gozdovih, in se malokdaj pokazal ljudem. Živel je sam zase in se ogibal ljudi, v njem je bil neke vrste nemir. Ker je bila zunanost starčkova tako divja in njegovo vedenje tako čudno, zato so se okoli njegove osebe spletale različne pravljice in ni nihče rad srečal ga na samotnih stezah. — Tudi Osojnikov Marko se je nekoliko ustrašil, ko se je nena-doma pojavila pred njim tu gori na Črni steni strahotna postava Skobčevega Jožeta. Toda kmalu se je zavedel in rekel smeje:

»Oho, Jože! Ali si mogoče Črno steno kupil, ali vzel v najem?«

»Tega ne,« je osorno odgovoril starec, »toda že leta in leta lovim samo jaz na Črni steni in ne pustim, da bi me kdo motil.«

»Saj nimam namena na Črni steni loviti.«

»Čemu pa nosiš puško in kaj iščeš tu gori?«

»Puško nosim vedno s seboj, kadar grem v gore in ne iščem mnogo; samo okolico bi si rad nekoliko ogledal.«

»Fant, Črna stena je nevaren kraj, in svetujem ti, da se vrneš.«

»Če pa ostanem kljub temu tu in grem v rov?«

»Ne pustim!«

»Izsilil bom,« je rekel Marko odločno in stopil proti jami.

»Nazaj, fant, sicer te bom ustrelil kakor mačkol« je zagrmel Jože in zopet nameril puško.

Osupel je Osojnik obstal in strmel divjaku v

obraz. Njegov jezni, divji obraz je pričal, da je bil v stanu ustreliti človeka. Čez nekaj časa je rekel fant mirno:

»Toda Jože, zakaj ne smem v Črno steno?«

»Ker nimaš tu ničesar iskati.«

»Radoveden sem pač, kako je v rovi.«

»To radovednost so že mnogi mladi fantje plačali z življenjem.«

»Saj znam biti previden. In ni zgolj radovednost, ki me vleče v steno.«

»Kaj pa?«

»Rad bi videl, ali niso v Črni steni zvonovi, ki vedno zvone.«

»V črni steni ni zvonov.«

»Veš to gotovo?«

»Da. Dobro poznam Črno steno, zunaj in znotraj... To se pravi,« je naglo popravil starček, kot bi kaj preveč rekel, »notranjosti ne pozna nihče.«

»Ako ni tu zvonov, kaj pa pomeni potem zvone-nje, ki se od časa do časa čuje iz Črne stene?«

»To pomeni,« je osorno odgovoril Jože, »naj v Zagorju že enkrat začno zidati novo cerkev.«

»Ljudje splošno mislijo, da so stari zvonovi še tu, in da so le skriti.«

»In ako bi bilo to res?«

»Potem moramo zvonove poiskati. Ko bomo imeli zvonove, bomo gotovo sezidali cerkev.«

»Lahko se zgodi tudi obratno. Zvonovi bodo prišli, ko bo cerkev sezidana. Če bi prej prišli, bi bila to nesreča za Zagorje.«

»Tega ne razumem.«

»Potem ti hočem pojasniti; pazi! Če bi sedaj prišli zvonovi, bi vam jih Podgorci pred nosom odpeljali v svojo faro; in ko bi viseli naši stari zvonovi v podgorskem zvoniku, bi bili za nas za vedno izgubljeni in nikoli ne bi dobili cerkve.«

Graničarju je puška omahnila.
»Františka?« je vprašal osupel. »Kaj je umrla?«
»Te nič ne briga,« je zarenčal Liebič.
Tedad se je obmejni lovec naenkrat zamejal.

»Oho, bratee, me pač nekoliko briga. Prav zelo me briga! Nova krsta je tudi pod carino, in povrh tega — ni tvoja žena v krsti!«

»Ni v krsti?« je ponovil petelinji krčmar začuden. In tudi jaz sem izbulil oči.

»Je pač najostudnejša tihotapska zvišaja,« je nadaljeval graničar, »porabiti krsto za tihotapljenje blaga. Tak človek nima nobenega respektu pred križem, ki je na krsti. Bogokletno je to, — fuj, Hollmann, vam bi ne bil prisodil kaj takega. Vsi trije ste moji jetniki.«

Omedleval sem. Kot gojenec kraljevega pruskega učiteljskega biti zaprt tukaj v tako strašnih razmerah, to mora zame imeti najžalostnejše posledice. Tudi petelinji krčmar poleg mene je trepetal.

»Jaz nisem ničesar vedel,« je rekel.
»Jaz sem mu verjel.«

Graničar se je posmehljivo nasmejal.
»Ne govorite — saj vendar poznate Liebiča — Vi bi bili pač že lahko vedeli, da v krsti najbližji tiči čisto kaj drugega, kakor mrlič.«

Stopil je spet h krsti in dvignil pregrinjalo.

Za lovce in ribiče

nudi najprimernejša BOŽICNA DARILA trdka F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Kongresni trg 9.

Meh za smeh.

»Fantič, le gor' vstan!« Če izide pri nas kaka knjiga v kratki dobi v drugi izdaji, je to dokaz, da si je znala ubrati pot do ljudstva. Če izide v kratkem času v drugi izdaji za fante, je to neizpodbiten dokaz, da je pisana prav po fantovski, da je fante vnela in užgala! Knjiga stane mehko vezana 12 Din, trdo vezana 20 Din in se dobi pri Sveti vojski v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Denar lahko pošljete tudi v znumkah.

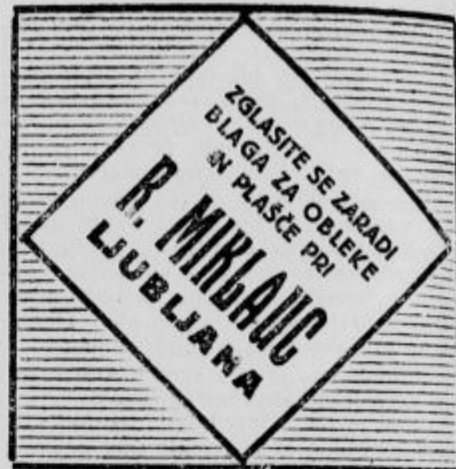
»Jaz imam knjigovodjo, ki je osivel v moji službi.« — »To še ni nič. Jaz pa imam knjigovodkinjo, ki je imela najpreje svetle lase, potem je dobila kostanjeve zdaj ima pa temno črne!«

Novinec hribolazec se spušča po vrvi preko skale. Kar vrv spusti in telebne na skalo. Vodnik mu jezen zakriči: »Tepec, zakaj pa si spustil vrv?« — »Bal sem se, da se ne bi pretrgala...«

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

Veliki **CENIK**
ilustrovani
dobite zastoj! Zahtevajte ga od založnika
MEINEL in HERROLD
tovarna glasbil, gramofonov in harmonik
R. Lager HARBURG Šles. 107
Violina od 55 Din, ročne harmonike od 55 Din, tamburice od 55 Din, gramofoni od 245 Din dalje.

Razprodaja!

Razprodaja vsakovrstnega blaga za moške in ženske obleke, kamgarni, sukno, blago za ženske plašče, raznovrstni parhanti za obleke in perilo, različni šifoni in kontenine. **RAZPRODAJA** se vse blago po razprodajnih cenah, in sicer: kamgarni za moške obleke od 110 Din, razno sukno za moške obleke od 40 Din, za ženske plašče od 60 Din, volneno blago za ženske obleke, dvojnica širina od 34 Din, različni kambriki od 8 Din, vsakovrstni parhanti od 9 Din naprej. - Suknena obleka 3,20 m blaga z vso dobro podlogo samo 230 Din. Ne zamudite ugodne prilike nakupiti si dobrih oblačil po izrednih cenah in si s tem prihranite velikih izdatkov. Razprodaja se vse navedeno samo v manufakturnih trgovinah

IVAN KOS

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 23, zraven zastavljalnice, 815KA, Celovška cesta — Seldiova hiša.

Starček je govoril zelo razburjeno in njegove oči so se strahotno bleketale.

»Jože,« je z veseljem vzkliknil Marko, »naši stari zvonovi so torej v resnici tu, in ti veš, kje so?«

»Ničesar ne vem in tudi ničesar nisem rekel!« je zagodrnjal starček.

»Toda Jože, tvoja dolžnost je, da odpreš usta in poveš resnico!«

»Tako, tako, moja dolžnost!« je vzkipek starček. »Dolžnost, hahaha, dolžnost! Jaz nisem ničesar obljubil. Ako bi drugi ljudje, ki so ti mnogo bližji kot jaz, držali svojo prisego, kdaj bi mogoče že stala cerkev v Zagorju.«

»Jože, ti govoriš skrivnostno. — Povej vendar, kaj misliš!«

»Ali si ne moreš misliti?«
»Prav nič si ne morem misliti, ker tvojega govorjenja ne razumem.«

Po dolgem molku, med katerim je starček ostro gledal Marka, je kratko vprašal:

»Osojnikov fant, ali ti ni tvoj oče ničesar povedal? Ali ti ni zapustil nobenega naročila, nobene naloge?«

Marko je obledel in vztrepetal.

»Moj oče?« je rekel polglasno; »ti misliš pač pred smrtjo? ... Da, vedno mi je hotel nekaj zaupati, a ni mogel več govoriti. Razumel sem samo besede: cerkev — Skobec — zvonovi — tisoč — in pri tem je neprestano kazal sem na Črno steno ... O tej stvari sem mnogo razmišljal, a nisem mogel priti na jasno. Sosedje so mislili, da se je očetu bledlo.«

»Ne, ni se mu bledlo, in lahko ti razrešim uganke. Toda prej mi moraš odgovoriti na neko vprašanje.«

»Vprašaj.«
»Osojnikov fant, ali hočeš poravnati dolg, ki ga

je sprejel tvoj oče nase? Ali hočeš izpolniti obljubo, ki jo je napravil tvoj oče?«

»Da, hočem, že radi dušnega miru svojega očeta; toda ne morem misliti, da bi moj oče storil kaj slabega.«

»Tega tudi nisem rekel. Gre le za neko drzno podjetej, ki se je slabo obneslo, ali prav za prav dobro.«

»Sedaj govoriš zopet tako, da te noben človek ne bi razumel. Kakšno podjetej misliš?«

»Pač kupčijo z zvonovi. Tvoj oče in stari Križnar, oče sedanjega Križnarjevega gospodarja, sta snela zvonove in jih odpeljala.«

»Torej niso zgoreli in jih niso Francozi odpeljali?«

»Ne. Ko so prišli Francozi, zvonov ni bilo več.«

»Odkod vem vse to?«
»Ker sem bil sam poleg in pomagal odpeljati zvonove.«

»Kam ste jih spravili?«

»Tega ti ni treba vedeti.«

»Ti si torej tudi sokriv? Prvi kamen moraš torej vreči nase, ne na mojega očeta.«

»Moja krivda ni velika. Bil sem tedaj še mlad fant, komaj toliko star kot ti sedaj in sem storil le to, kar so mi kmetje ukazali. — Ničesar nisem obljubil, kakor sta obljubila tvoj oče in stari Križnar.«

»Če nisi nič kriv, zakaj se potem razvemaš za stvar?«

»Ker je to častna zadeva za vsakega Zagorca in nujna potreba, da zopet dobimo cerkev, in ker sem mogoče jaz edini, ki vem za to stvar.«

Starček je umolknil in zamišljeno gledal na vas Zagorje. Ker se ni zmenil za to, da bi stvar razjasnil, ga je Osojnik zopet vprašal:

hrabrejši židje le upali na pokopališče, da pogledajo, kaj dela hudi mrlj. Ta je sključen žel in krsti in se ni upal na plano. Bil je čisto nag in se je sramoval iziti iz prezgodnjega groba. Vsega trdega od mraza so nesrečnika prenesli v bolnico, ker se je siromak močno pre-mrazil. Na srečo pa si je kmalu opomogel in sedaj že zopet peče kruh pod-leškim židom.

Doktorji na deblu. V Lipskem na Nemškem je policija prišla na sled »fabrikat« za doktorske naslove. Neki trgovec Albers je od več ljudi iz-vabil visoke vsote in jim je preskrbel doktorske naslove. Pred sodniki je mož povedal, da je on bil prav za prav le posred-nik. Trgovec z doktorski-mi naslovi pa je dvorni svetnik iz Berlina profe-sor Matthes. Ta je znal na prefrigan način dobiti in prodajati doktorske diplome po 10.000 mark. Nekemu hotelirju je pre-skrbel celo naslov kon-zula.

Kako napraviš kvas doma? Kvas narediš, če razpreješ pšenične otrobe na 24° R, jih zmešaš s 30° gorko vodo v kašo in to shraniš v zaprto posodo. Čez 24 ur imaš kvas.

Zdrav ostati — boleznimi ulti!

Ako si preobčutljiv ali prehlajen, ako imaš hladne noge, trpiš radi glavobolja, migrene, ako te muči reumatične bolečine, ako se ti oslabili živci in mišice, če si duševno ali telesno onemogel, če slabo spiš, ako te boli zob, trganje v sklepih, bolečine na obrazu in celotnem telesu, če si preveč občutljiv za hladni zrak in se drugače pojavijo pri tebi znaki slabosti in nezadostnega obtoka krvi, potem je to dokaz, da nisi v svojih zdravih dneh sploh nič napravil, da se obvaruješ tega zla. Delaj ono, kar se ti našli dedje in pradedje z vedno enako dobrim uspehom iskali. Rabi znatraj in zunaj preiskušeni pravi Fellerjev prijetno dišeči „ELSAFLUID“. V apotekah in sorodnih trgovinah stane polkusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din, velika specialna steklenica 26 Din. Po pošti vsaj en zaboj, kateri vsebuje 9 polkusnih, 6 dvojnih ali 2 specialni steklenici za 63 Din. Dva taka zaboja stanejo samo 192 Din, a poštnino in zavojnino vred. Naročila je treba točno nasloviti na:

Eugen V. Feller, lekarnar,
Stubica Donja Elsatrg 16. Hrvatska

Ako pa rabiš dobro sredstvo za želodec, naroči obenem Fellerjevo blago delujoče Elsakrogiflex, 6 skatoli za 12 Din.

Poravnajte naročnino!

Beli zobje

oleptajo vsak obraz. Cesto že zadostuje samo enkratno čiščenje z prijetno okusno Chlorodont-pasto, da se doseže lep sijaj slonovine tudi na stranicah zob, ako se uporablja posebno izdelano ščetkico za zobe. Ostanke jedi, ki ostajajo med zobmi ter povzročajo radi gnilobe neprijeten dah ust, odstranjujejo se najtemeljiteje z Chlorodont-ščetko. Chlorodont ščetka za otroke, za damo (mebbe ščetina), za gospode (trde ščetine). Pristao samo v originalnem modro-zelenem omotu z na pisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Leo-Werke A. G., proizvodnja in zastopstvo za Jugoslavijo: Tvrnice Zlatogor, Maribor.

Mali oglasnik

Vsaka drobn vrtica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebšline ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Voz (parizar) prodam. Kušar, Podutik šte. 7, Sp. Šiška.

Prejo za tnanje

sprejemam zopet v delo, na željo grem tudi na dom delat A. Retelj tkalec v Mrtvicah št. 51, na Dolenjskem.

Ročno slamoreznilo

12 palcev, dobro ohranjeno, ceno prodaja Ivan Dimnik, Moste 32, pri Ljubljani.

Gepelj dobro ohranjen prodam. Naslov pove uprava „Domoljuba“ pod šte. 11930.

Vajenca za kovaško obrt sprejem. Krepkejši imajo prednost. Naslov pove uprava pod šte. 12149.

Brestov les. Kupim la brestove, jesenove, orehove in akacijeve hlode, plohe ali deske. Ponudbe na upravo pod „Brestovina“.

Hlapca večkega vseh poljskih del, 40 do 55 let starega, sprejme župnišče p. Struge na Dolenjskem. Plača mesečno 250 Din nekadilec 300 Din.

Mesarskega vajenca sprejem. Kranj št 152

Službinjo, pošteno, ki zna opravljati vsa hišna dela, sprejem. Kranj št. 152.

Dva vajenca sprejemem takoj za stroj, ključavnice, čarstvo in mehanične obrti. Viž-Glance, Tržaška cesta št. 113.

Hlapec, ki zna delati vsa kmetijska dela vajen konj, priden, tresh in pošten, bi rad premenil službo o božiču ali novem letu. Naslov v upravi šte. 12090.

Hlapca, poštenega 15-17 let starega, ki ima veselje do kmetijskega dela, iščem k poštenemu krščanski hiši. Ponudbe na upr. pod „Pošten hlapec“ 12040.

Vidre, dihurje in polka Drago Schwab, Ljubljana.

Čevlarski pomočnika sprejemem takoj, delo trajno, Luka Osmarna, čevljar, Hrib 19, Lukovica.

Ali se hočete brez nevarnosti osvoboditi protina,

REVMATIZMA

trganja v križu in išlasi?

Revmatizem je grozovita, zelo razširjena bolezen, ki ne prizanaša ne revnemu ne bogatemu, svoje žrtve išče v borni koči pa tudi v palačah. Zelo mnogotere so oblike, ki se v njih pojavlja ta bolezen, in prav pogosto niso boli, ki jim dajemo vsa druga imena, nič drugega kot

revmatizem.

Sedaj so bolečine v udih in sklepih, sedaj zopet očitati udje, sključene roke in noge, trganje, zbadanje po raznih delih telesa, da celo slabe oči so prav pogosto posledice revmatičnih in protinskih boli.

Kakor pa je raznolika podoba, ki jo nudi ta bolezen, tako množična se v njej pojavlja in nemogoča sredstva, zdravila, mešanice in mazila, ki se priporočajo trpečemu človeštvu. Največji del med njimi ne more prav nič pomagati, kvečjemu prinese polajšanje za kratko dobo. Kar Vam tu priporočamo, je neškodljivo zdravljenje s piljem studentenice, ki je

pomagalo že mnogim bolnikom.

Naše zdravljenje je izborno in učinkuje naglo tudi pri zastaranih, kroničnih boleznih.

Da si pridobimo prijateljev, smo se odločili, da bomo vsakomur, ki nam piše, poslali

popolnoma zastonj

našo zanimivo, zelo poučno brošuro. Kogar torej mučijo bolečine, kdor se hoče na nagel način temeljito osvoboditi svojih boleznih brez vsake nevarnosti, naj piše še danes!

August Märzke,
Berlin-Wilmersdorf

Bruchstrasse 5, Abteilung 17.

FIGE in SLIVE

dobite najceneje pri FRAN POGAČNIK-u v Ljubljani, Dunajska cesta št. 36.

4

PREŠERNOVAulica
poleg frančiškanske
cerkve

Tovarna ur

H. Suttner — Ljubljana I.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

PREŠERNOVAulica
poleg frančiškanske
cerkve

4

CENIK

Zahlevajte bogato ilustrirani cenik s koledarjem, gratis in franco od

H. SUTTNER

Ljubljana I

PREŠERNOVA 4
ulicaBr. 106. Kovinasta Anker-Boskopf . . . Din 49⁰⁰Br. 111. Kovinasta Anker-Boskopf s radium številkami in kazalec . Din 49²⁰Br. 105. Budilka okrogle oblike, 16 cm visoka, s prvovrstnim Anker-strojcem . . . Din 64²⁰
Br. 106. Iste s radium številkami in kazalec D 54⁰⁰Br. 5791. Slovenska ura z učenim prvovrstnim žva litate . . . Din 151⁰⁰
Br. 5791. Slovenska ura ploščinasta, okrogle oblike, osrednjevna, prvovrstne kvalitete . . . Din 152⁰⁰Br. 7991. Am. double kreol . . . Din 19⁰⁰
Br. 7996. Iste, trovrstne Din 32⁰⁰Br. 7101. 14 karatno zlato kreol . . . D . 64⁰⁰
Br. 7105. Iste, trovrstne D a 116⁰⁰**W M F**Kupujte samo kina srebrno jedino orožje s znamko WMF
To arniška garancija 5 let**H. SUTTNER**
Ljubljana I**PREŠERNOVA 4**
ulica**Lastna protokolirana tovarna ur v Švici**

Klekljarice čipk

laneni suknece (cvrni) za čipke in vse drugo za klekljanje potrebno — dobite najceneje pri

PALEČKU v Gorenji vasi n. Škofjo Loko

najstarejša trdka te stroke, kjer se kupujejo tudi dobro klekljani izdelki po najvišji ceni.

ŽIMA

najboljša in najcenejša pri

M. Masterl

tovarna žime

Stražišče pri Kranju.

Naročite vzorce in spregledali

boste, da je za nakup sukna, kamovarna in ševjota za moške obleke, volne, cefira, parienta, pliša in kambrika, baržuna za ženske obleke, platna ter vse manufakture, najboljša in na cenejša veletrgovina

R. Stermecki, Celje št. 19, Slovenija

Nakup za veletrgovino Stermecki se vrši izključno direktno iz najboljših svetovnih tovarn, radi tega pride na prodaj samo dobra in solidna roba, po nižjih cenah kakor povsod drugod. Naročila čez 500 Din pošiljnine pro to. Cenik z več tisoč slikami zastoj.

Kreditno društvo Kranjske hraničnice
v Ljubljani, Knaflijeva ulica št. 9.

Ustanovljeno leta 1873.

daje trgovecem in obrtnikom kredite po najkulantnejših pogojih.

Telefon št. 2420.

Račun pri čekovnem uradu v Ljubljani št. 10.680.

Vozniki pozor!

Trdka JOS. KERŠMANC v Kamniku rabi

več voznikovza prevoz 6000 m³ okroglega lesa na žago proti primernemu zaslužku. Želase naj se v svrhu ogleda dovoz. ceste ter lesa le resni in solidni vozniki.

Železnina

kakor orožje za mizarje, ključavničarje, kleparje, kovače in druge rokodelce in njih potrebščin, n. pr. pohištveno okovje, železno pločevino, različno železo, vodne, krožne in druge žage, vrtna za krožne žage, pile, nadalje vodovodne cevi, kuhinjsko posodo, brzoparilne in druge kotle, peč, štedilnike, repozreznice in vse v železninsko stroko spadajoče predmete kupite najceneje v novoustanovljeni trgovini z železnino

J. PFEIFER - KRANJ.

Edino najboljši

šivalni stroji in pletilni švic.

„Dubled“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca**Gritzner, Adler**

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v voženju brezplačno.

neVtečla garancija.

Cosulich Line-Trust

Najnov. svetovnom. ekspresne motorne velieladje

Saturnia in Vulkania

21.000 ton — 21 mili hitrosti na uro

Brzovozni promet preko Atlantskega oceana iz Trsta v New-York in Južno Ameriko.

Zahlevajte tako: brezplačno in točna pojasnila:

Simon Kmeteczastopnik za Slovenijo in Prekmurje
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 13
(Prva cesta desno od kolodvora.)

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 300,000.000.—.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**